SA LLAMPRIA MERAVELLOSA

RONDAIA D'EN JORDI DES RECÓ (ANTONI M. ALCOVER)

AIXÒ EREN DOS GERMANS; UN CRISTIÀ I UN MORO.

ES CRISTIÀ ERA CASAT, I EL BON JESÚS LOS ENVIÀ FRUYT DE BENDICIÓ, AIXÒ ÈS, UN INFANT; LI POSAREN JUANET, I AL PUNT JA VA ESSER COM UN HOMONET...

...PERÒ AVIAT UNA MALALTIA TRAIDORA SE'N DUGUÉ SON PARE A VEURE SANT PERE, I SE QUEDÀ S'AL·LOTÓ AB SA MARETA VIUDA, I ELZE VENIA TAN JUST TAN JUST NO MORIRSE DE FAM.

UN DIA PASSA ES GERMÀ MORO, ONCLO DE S'AL·LOTÓ, I TROBA AQUEST QUE JUGAVA P'ES CARRER.

¡SOM BLONCO TEU! SI NO HU CREUS, VES-HO A DEMANAR A TA MARE.

NO IMPORTA. ME BASTA SA VOSTRA PARAULA.

IDÒ MIRA, ANEM A PASSETJAR UNA MICOYA.

¡ANEMHI!

I JA SON PARTITS BLONCO I NEBOT DE D'ALLÀ, BEN ATACATS, SEMPRE CAP ENVANT.

CAMINA CAMINARÀS, S'AL·LOTÓ COMENSÀ A ESTAR CANSAT I A ANYORARSE.

BLONCO, ¿I ENCARA NO HEM DE GIRAR? ¿ENCARA NO TROBAU QUE MOS BASTA DE CAMINAR? BLONCO, TORNEM A CA-NOSTRA, QUE MA MARE TENDRÀ MASSA ÀNSIA PERQUE NO SAP AONT SOM.

¡CA! ¡NO HAYES POR! ¡JA HI SEREM D'HORA! ¡NO TEMES!

AL PUNT ARRIBAM, FARÉ UNA FEYNA QUE HI TENCH, I LLAVÒ MOS NE TORNAM A CA-VOSTRA I TA MARE ESTARÀ BEN CONTENTA DE VEURE'T.

AMB AIXÒ ES SOL ERA BEN POST, I SA NIT QUE SE'N VENIA, MANADES FETES, PER TAPARHO TOT DE FOSCOR.

A LA FI ONCLO I NEBOT ARRIBEN BAIX D'UN PENYALAR MOLT AMPLE I COM TRES O QUATRE CAMPANARS D'ALT, I ABAIX FEYA COM UN REPEU O RECINGLE.

ARA SOM ARRIBATS. LO QUE MES MOS CONVÉ ÈS COMENSAR FOCH, PER LO QUE PUGA ESSER.

EN COMENSEN DE FOCH DEMUNT AQUELL RECINGLE.

FER FLAMADA ES FOCH I OBRIRSE AQUELL ROQUISSAL, VA ESSER TOT Ú.

POREU FER CONTES EN JUANET SI SE DEGUÉ RETGIRAR DAVANT AQUELL AVENCH QUE TAN COP EN SECH S'ERA BADAT TAN PROP D'ELLS.

¡AY, BLONCO! ¡QUINA POR I QUINA POR QUE M'AGAFA!

¡HALA, BENEYTOT! ¡MES QUE BENEYTOT! ¿I DE QUÈ HAS DE TENIR POR? ¿DE SES CUCALES DE MANACOR?

I S'AL·LOTÓ ALLÀ MES RETGIRAT QUE UN CUCH, I ES BLONCO ¡UNES BONES RIAYES! FINS QUE DE SA BOCA DE S'AVENCH SURT UNA MICA DE CLARENDERA...

A-LES-HORES ES BLONCO SE TREU UN ANELL DE DINS SA BUTXACA, I, MOSTRANTLO AN EN JUANET, LI DIU:

¿VEUS AQUEST ANELL? JO EL TE POSARÉ AN ES DIT DES MITX DE SA MA ESQUERRA;

TE FERMARÉ AB SA FAIXA QUE DUCH, PER SA CINTA; T'AMOLL DINS AQUEST AVENCH...

...ENDINS DE TOT EY TROBARÀS UN COVAL EN FORMA D'ESGLÈSIA,

I ALLÀ A'S MITX EY VEURÀS UNA LLAMPRIA CREMA QUI CREMA, I BAIX DE SA LLAMPRIA UNA CAIXA AMB UN MORT.

SA QUESTIÓ ÈS DESPENJAR AQUEIXA LLAMPRIA, I TREURELA DEFORA; SI TU LA TREUS, SEREM RICHS JO I TU TOTA LA VIDA.

LO QUE HI HA QUE, PER DESPENJAR AQUEIXA LLAMPRIA, T'ÉTS D'ENFILAR DEMUNT AQUELLA CAIXA DES MORT.

EN JUANET AMB S'ESPERANSA D'ESSER RICH ALLARGA ES COLL A TOT LO QUE ES BLONCO LI DEYA.

ES BLONCO EL FERMA AB SA FAIXA PER SA CINTA, LI POSA AQUELL ANELL AN ES DIT DES MITX DE SA MA ESQUERRA...

...I JA ÈS PARTIT A AMOLLARLO DINS S'AVENCH BIL·LO BIL·LO.

COM SE'N TEM, JA ÈS ABAIX DE TOT; I SE TROBA EN JUANET DINS AQUELL COVAL QUE ES BLONCO LI HAVIA DIT, AB SA CAIXOTA DE MORT A'S MITX I SA LLAMPRIA ENCESA PART DEMUNT, CREMA QUI CREMA.

EN JUANET NO HI REPARÀ GENS D'ENFILARSE PER DALT SA CAIXOTA. LO QUE NO LA PORIA DESFERMAR EN VIA NEGUNA AN AQUELLA LLAMPRIA, FINS QUE A LA FI, LA DESFERMA...

...L'AGAFA BEN AGAFADA, I SE'N VA A S'ENDRET DE SA BOCA DE S'AVENCH, I DIU AN ES BLONCO:

¡JA LA TENCH!
¡TIRAU MES QUE DEPRESSA!

I ES BLONCO JA ÈS PARTIT A COBRAR FAIXA, ESTIRA QUI ESTIRA I PUJA QUI PUJA EN JUANET AVENCH AMUNT.

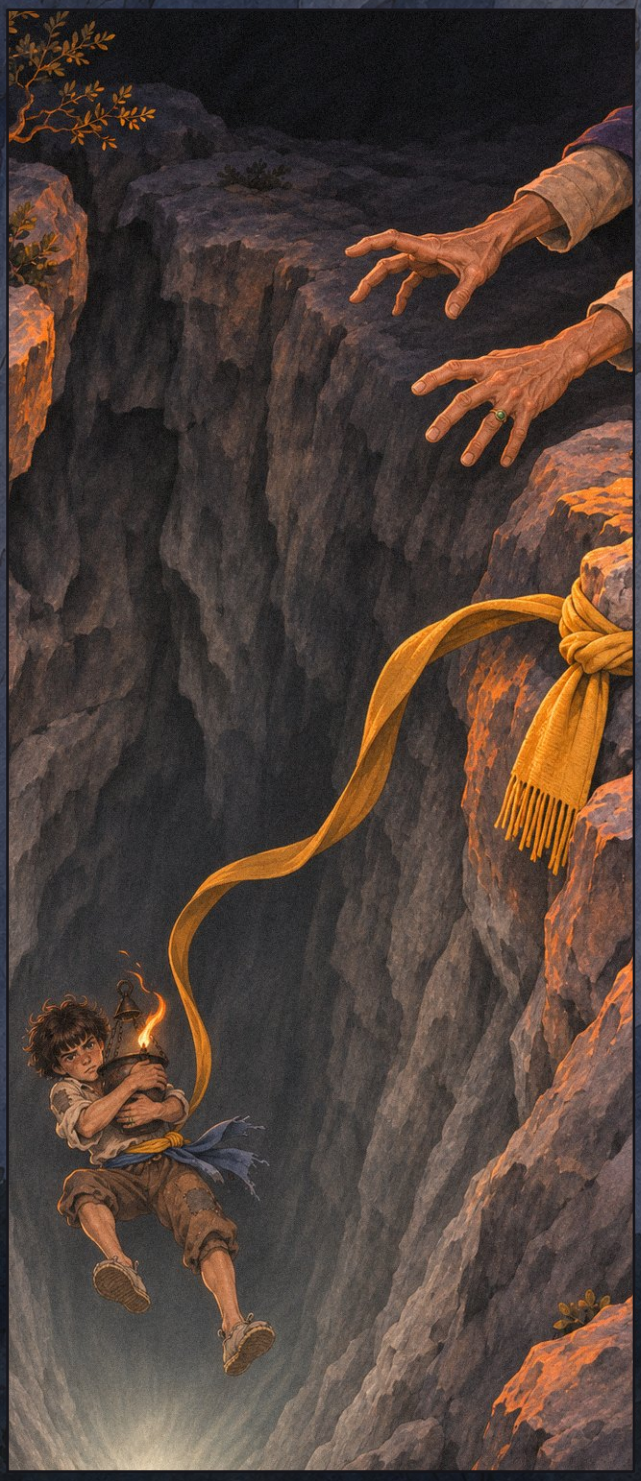

QUANT JA EL TENIA CASI DEFORA DE TOT, COM ES BLONCO LO QUE VOLIA ERA PENDRELI SA LLAMPRIA I AMOLLARLO A ELL ALTRA VOLTA DINS S'AVENCH I QUE AB SA CAYGUDA SE FÉS TOT BOSSINS...

...LI PEGA GRAPADA A SA LLAMPRIA...

...PERÒ EN JUANET LA TENIA TAN ESTRETA, QUE AN ES BLONCO, PER PENDRELI SA LLAMPRIA, SA FAIXA LI ESCAPA, I JUANET I LLAMPRIA PER AVALL.

TANTA DE SORT QUE S'AL·LOTÓ VA PEGAR DE PEUS COM ES GATS, AN ES FONS DE S'AVENCH; I, SENSA VOLER, FÉR AB SA LLAMPRIA A UNA PENYA, I S'ANELL QUE ES BLONCO LI HAVIA POSAT, LI RESQUILLA PER SA LLAMPRIA...

...I ¡ZAS! LI SURT UN NEGRET, LO MES XALESTÓ I ATXARAVIT, I ¡HALA BONS BOTS I XECALINES! I NO S'ATURAVA DE DIR AN EN JUANET:

¡MANE'M FEYNES COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN L'ANELL! ¡MANE'M FEYNES COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN L'ANELL!

EN JUANET SE RETGIRÀ FORT, COM POREU CREURE, DAVANT AQUELL NEGRET TAN BALLUGADÍS I RENOVER...

...PERÒ COM EL VA VEURE TAN XARAVEL·LO, PRASENT I MARRANER, ARRIBA A COBRAR CORATGE, I ES NEGRET QUE N'HI DONAVA FERM I NO S'ATURAVA DE DIRLI:

¡HALA, JUANET! NO ESTIGUES GENS INCORREGUT DE DEMANARME QUALSEVOL COSA!

¡SI, MANAME'N DE FEYNES! ¡MANAME'N COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN L'ANELL!

I ES MORO DE DEFORA QUE CRIDAVA AMB TOTA QUANTA FORSA PORIA:

¡JUANET! ¡O JUANET! ¿QUE NO T'HAS FET MAL? ¿HAS TENGUT CAP DE-NOU? ¿TENS RES ROMPUT: CAMA, CUIXA, BRAS, ESPAL·LA, ESPINADA, ANSA DES COLL?

¡NO, GRÀCIES A DEU!

¡VAJA, IDÒ! ¡POSE'T BÉ, I TE TORNARÉ PUJAR! ¡VAJA QUINA PASSADA QUE ÈS ESTADA, ESCAPARME SA FAIXA, COM JA TE TENIA DEMUNT!

EN JUANET SE POSÀ BÉ PER QUE ES BLONCO EL TORNÀS PUJAR...

...PERÒ ES NEGRET LI PEGA GRAPADA A SA FAIXA, LA HI DESFERMA, I HI PENJA UNA ROCA FORADADA I REDOLADISSA QUE HI HAVIA PER ALLÀ, QUE DEVIA FER DEVERS UN QUINTAR...

I ES BLONCO JA VA ESSER PARTIT TIRA QUI TIRA, PUJANT SA ROCA FORADADA.

ARA FIGURAU QUIN PERBOCH NO DEGUÉ ESSER P'ES MORO TROBARSE AMB AQUELLA ROCA, EN LLOCH DE SA LLAMPRIA I EN JUANET.

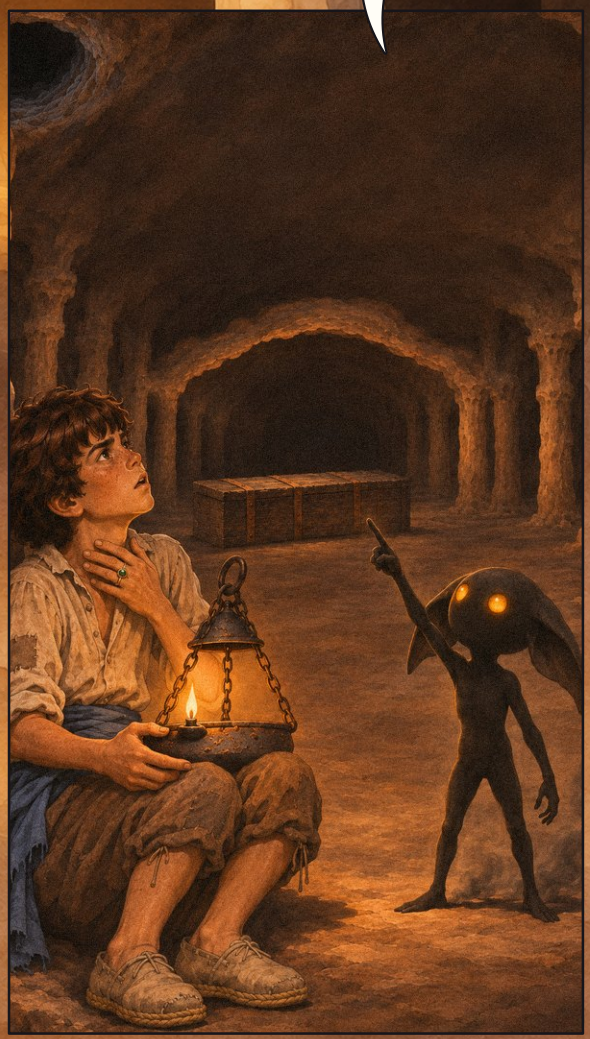
CRIDA QUE CRIDA EN JUANET...

...I EN JUANET ¡BEN ALERTA A RESPONDRE! ¿COM HAVIA DE RESPONDRE? SI ES NEGRET LI HAVIA DIT:

ES BLONCO LO QUE CERCA ÈS SA LLAMPRIA, I DE TU ¡UN ESCLAT A SA PARET! ¡O TORNARTE TIRAR DINS AQUEST AVENCH!

SÍ, LO QUE ELL CERCA ÈS SA LLAMPRIA PERQUE SAP QUE, EN PEGARLI UNA FREGADA, JO TOT D'UNA SURT, I FAS TOT QUANT ME MANA ES QUI TENGA SA LLAMPRIA...

...COM TAMBÉ SURT JO, EN FREGAR P'EN LLOCH AQUEIX ANELL QUE ES BLONCO TE POSÀ AN ES DIT DES MITX DE SA MA ESQUERRA, PERQUE TU POGUESSES TROBARLI SA LLAMPRIA...

...I AB S'IDEA DE TORNARLO'T PENDRE, EN HAVERLE-HI TROBADA I QUANT ELL L'HAURIA TENGUDA EN SES SEUES MANS.

ES QUE AQUEIX BLONCO TEU ÈS MES POLISSÓ QUE DEU PIADÓS, ¡I MIRA SI HU ÈS MOLT PIADÓS DEU!

SENTINT EN JUANET AQUEIXES COMANDACIONS DES SEU BLONCO, BO ÈS DE VEURE QUE NO LI VOLGUÉS RESPONDRE, EL DEIXÀ CRIDAR TOT LO QUE VOLGUÉ...

...FINS QUE AQUELL MAL HOMO SE'N ANÀ FENT FLAMADA, TIRANT LLAMPS I PESTES, ASPERGIANT I RENEGANT COM UN CARRETER.

AMB AIXÒ ES NEGRET ERA DESCOMPAREGUT AN EN JUANET SENSA SEBRE COM, FINS QUE S'AL·LOTÓ PEGA FREGADA AB S'ANELL A SA LLAMPRIA...

...I ¡ZAS! JA TORNA COMPARÈIXER ES NEGRET, TAN XALESTÓ I ATXARAVIT COM S'ALTRA VEGADA, I NO S'ATURAVA DE DIRLI:

I ENCARA NO HU VA HAVER ACABAT DE DIR EN JUANET COM ¡ZAS! JA SE TROBÀ DINS CA-SEUA AMB UNA GRAN PLATADA D'ARRÒS ENGROGAT,

UNA GREIXONERA AMB UNS ESCALDUMS D'ALLÒ D'ALLÒ, I UNA PELLA PLENA DE TAYADES DE LLOM, SOBRASSADA I BOTIFARRÓ I LLAVÒ UN BON GOT DE VI D'AQUELL MES VALENT.

ARA FIGURAUVOS QUINA ALEGRIA NO HAVIA D'ESSER PER SA MARETA VEURE-SE ALTRA VOLTA EN JUANET DAVANT I AQUELL DINAR DEMUNT SA TAULA.

AQUELLA DONETA JA ESTIGUÉ AFERRADA P'EN JUANET I BESADES I MES BESADES, I EN JUANET BESADES A ELLA, FINS QUE EN JUANET VA DIR:

MA MARE, TROP QUE CONVENDRIA ARA TASTAR AQUEIXA ARROSSADA I DEMÉS CONCERT QUE TENIM DALT SA TAULA, QUE'M PENS QUE HA D'ESSER DE PRIMERA BONA.

TROP QUE HAS PENSAT BÉ.

I ALLÀ ¡NYAM NYAM! TOTS DOS AN AQUELL ENDIUMENJAT DE DEMUNT SA TAULA, I VOS ASSEGUR QUE, TANT UN COM S'ALTRE, PEGAREN UNA PANXADA D'AQUELLES D'AQUELLES, PERQUE VOS ASSEGUR QUE'N DUYEN DE FAM ENRERA.

POREU FER CONTES EN JUANET I SA MARE SI DEVIEN BOTAR D'ALEGRIA DE VEURE-SE AMB AQUELLA LLAMPRIA TAN MERAVELLOSA, QUE AMB ELLA TENIEN QUALSEVOL COSA QUE ELZE PASSÀS PER S'ESCUDELLER;

...PERQUE, EN FREGAR SA LLAMPRIA AB S'ANELLET QUE S'ONCLO MORO HAVIA POSAT AN ES DIT D'EN MITX DE SA MA ESQUERRA D'EN JUANET I QUE EN JUANET MAY EL DEIXAVA, SORTIA TOT REBENT ES NEGRET, I ELZE TREYA TOT QUANT LI DEMANAVEN, TANT PER LA MENJUA COM PER TOTA ALTRA COSA.

AIXÍ ÈS QUE AN AQUELLA CASA JA NO HI VA HAVER PUS RUSCA NI ANAREN PUS AB CAP ANCA ROSSEGANT, SINO QUE CAMPAVEN POLENTS DE TOT, I EN JUANET I SA MARE ESTAVEN COM UNS SI-SENYORS, I NOMÉS LES MANCAVA RONYA PER GRATAR.

BO ÈS DE VEURE QUE AN AQUELLA DITXOSA LLAMPRIA L'HAVIEN DE TENIR BEN REGOSITJADA: TANCADA AB PANY I CLAU, I SA CLAU DINS SA BUTXACA D'EN JUANET...

...QUE DESIARA SE PAUPAVA ES BUTXACÓ QUE S'HAVIA FET FER APOSTA PER DURLA, PER VEURE SI LA HI DUYA O SI LA HI HAVIEN SAUPADA.

SA GENT AL PUNT SE'N VA TÈMER DE SA BALDOR QUE HI HAVIA A CA'N JUANET...

...I SOBRE TOT ES VEYNATS EN COMENSAREN A ESTARNE MAL A PLER I A PASSARLOS-SE PER SA GARROVA TAN EN JUANET COM SA MARE, I TOT PERQUE DEYEN:

PERÒ ¿QUÈ DIMONI DEU ESSER ESTAT QUE PRIMER NO PORIEN ALSAR XELLA I HI CORRIA TAN POCH XORRÈSTICH PER DINS AQUEIXA CASA, QUE SET DOBLÉS NO LOS FEYEN UN SOU, I ARA CAMPEN TAN POLENTS?

¿SERÀ COSA QUE HAGEN TRET CAP ENCANTAMENT O QUE LES SIA SORTIT CAP NEGRET O QUE S'AL·LOT HAJA PEGAT QUALQUE SALT A PART O BANDA?

¡AQUÍ HI HA COSA DEVALL ES TERRÒS!

I HEU DE CREURE I PENSAR QUE ES MATEIXOS QUE DERRERA DEYEN TOTES AQUEIXES COSES I EN PENSAVEN DE PITJORS SENSA GOSAR A DIRLES, EN TOPAR TANT EN JUANET COM SA MARE, LOS FEYEN LA BONA FERM,...

...PERQUE SA GENT ÈS ESTADA SEMPRE AIXÍ: EN VEURE NEGÚ QUE CAMP BÉ, DERRERA EL CRITICARÀN I LI LLEVARÀN SA PELL PER UN TRES I NO RES,...

...PERÒ DAVANT LI FAN DE L'AMICH I S'HI ACOSTEN TANT COM POREN, PER TREURE'N RACA O ESTELLA, COM SE SUPOSA.

AMB AIXÒ PASSEN UN PAREY D'ANYS, I EN JUANET JA VA ESSER TOT UN BERGANTELL, I JA COMENSAVA A MIRARSE MES SES AL·LOTELLES QUE NO ETS AL·LOTELLS, I, COM MES GARRIDES I BEN TAYADES EREN, MES LES ALUYAVA ES REVEL·LER.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE ASSETSUAXÍ ARRIBÀ A OREYES D'EN JUANET QUE EL REY HAVIA FETES UNES DICTES QUE ESTAVA RESOLT DE CASAR SA SEUA FIYA, QUE NO'N TENIA ALTRA I QUE PER AIXÒ LA VOLIA CASAR BÉ...

...VUY DIR, QUE NO VOLIA PER GENRE CAP PELA-CANYES NI CAP TORRA-PIPES NI CAP BABALUET ASSOLEYAT I AFECTAT DE FAYÓ,...

...SINO QUE FOS UN ESTORNELL DE PEL ARREVEIXINAT, LLEVENT, DESXONDIT, QUE PESÀS ES SOL ABANS DE SORTIR, QUE NIGÚ LI POGUÉS MENJAR SOPES DEMUNT ES CAP,...

...PER LO QUANT AMB EL TEMPS HAURIA D'ESSER EL REY, I, PER ESSERHO CONFORME L'AUBARÀ CANTA, S'ERA MESTER NO BADAR GOTA, NO PATIR GENS DE SA CAIXA DE ST. PERE, ANAR BEN UYS ESPOLSATS I BEN DESTRAVAT I ESTAR SEMPRE AN EL TEMPS.

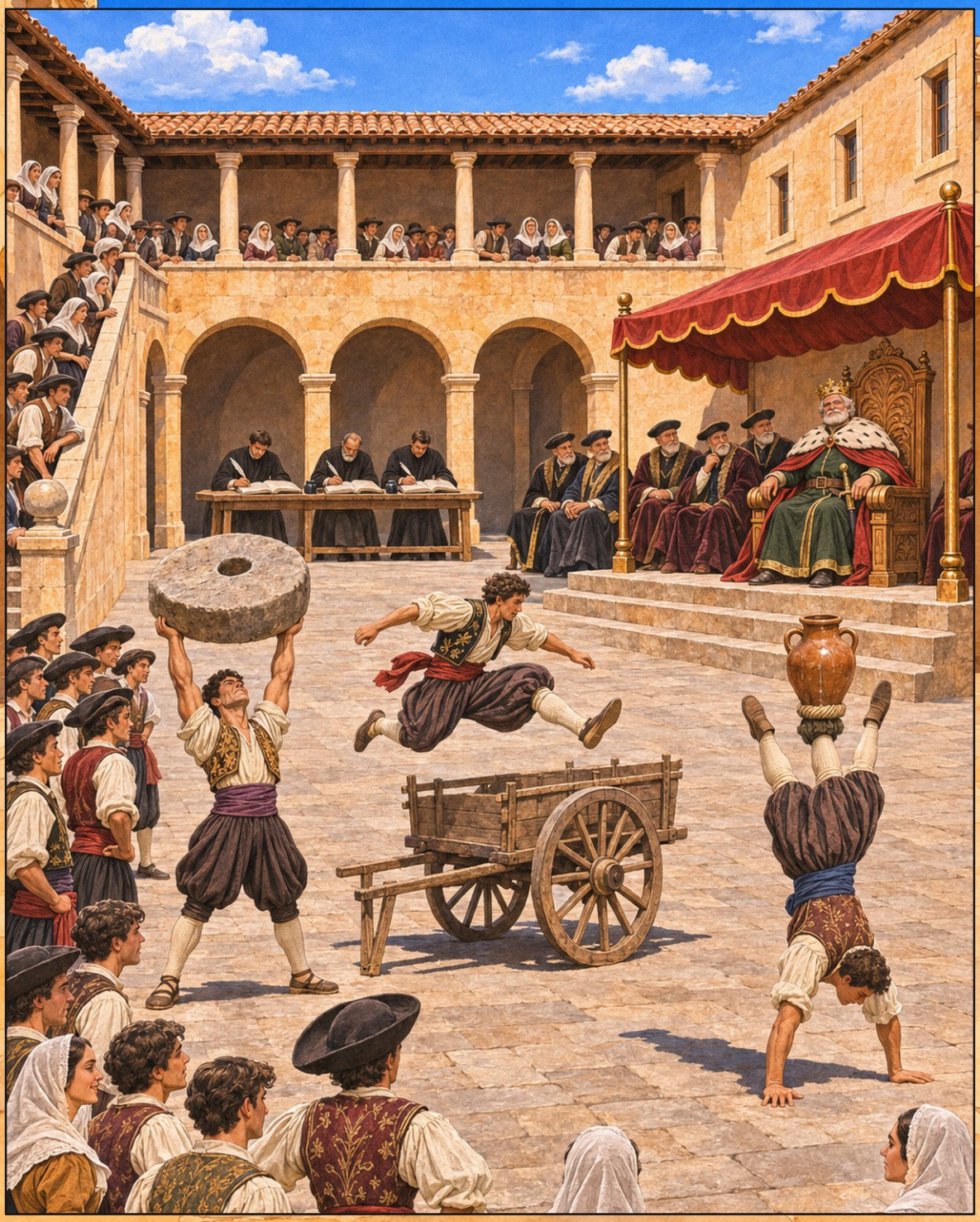

PER TOTES AQUEIXES RAONS EL SR. REY POSÀ A SES DICTES QUE SE CASARIA AB SA SEUA FIYA ES FADRÍ QUE FARIA SA PROESA MES GROSSA DINS ES TERMINI D'UN MÉS.

NO HU VOLGUEU SEBRE ETS ESCABOTELLS DE FADRINEL·LOS QUE'S PRESENTAVEN A CA'L REY PER FER PROESES, PERÒ DISPOSTS TOTS A CARREGARSE LA CREU DEL SANT MATRIMONI AB LA SENYORA PRINCESA.

I UN FEYA UNA PROESA I S'ALTRE EN FEYA UNA ALTRA, I TOTS HO FEYEN DE TOT PER PORERSE TAPAR ES CAP DEVALL ES LLANSOL AB SA FIYA DEL REY.

I ALLÀ EL REY AB TOTA LA CORT QUE MIRAVA FER SES PROESES I UN BOLDRÓ D'ESCRIVANS ESCRIU QUI ESCRIU SES PROESES QUE'S FEYEN I ES NOM DES QUI LES FEYEN, PER PORER SEBRE LLAVÒ FINIS FINIS QUI HAURIA GUANYADA S'ACCIÓ I SE'N HAURIA DUYTA LA PAUMA.

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL EN JUANET, COM SENTÍ SES VEUS QUE CORRIEN DE TOT AQUEST ENDIUMENJAT, UN DIA ALSA ES CAP I AB SA LLAMPRIA A S'ESQUENA I S'ANELLET AN ES DIT DES MITX DE SA MA ESQUERRA, PREN ES BOBIOT CAP A CA'L REY.

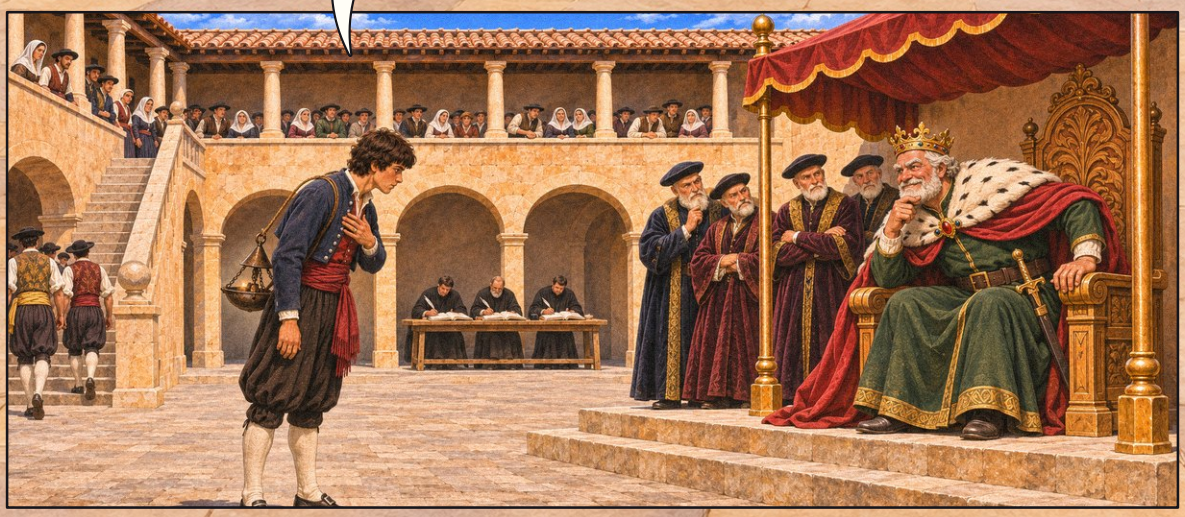
EY ARRIBA I EL ME TROBA AB TOTA LA CORT QUE MIRAVA FER PROESES AN ES FADRINS QUE'S PRESENTAVEN.

COM VA VEURE QUE AQUEYS JA HAVIEN ESFET, SE PLANTA DAVANT EL REY I LA CORT, I DIU:

SENYOR REY AB TOTA LA COMPANYIA: ¿SE CONTÉ VERITAT QUE VOSSA REYAL MAGESTAT HA FETES UNES DICTES

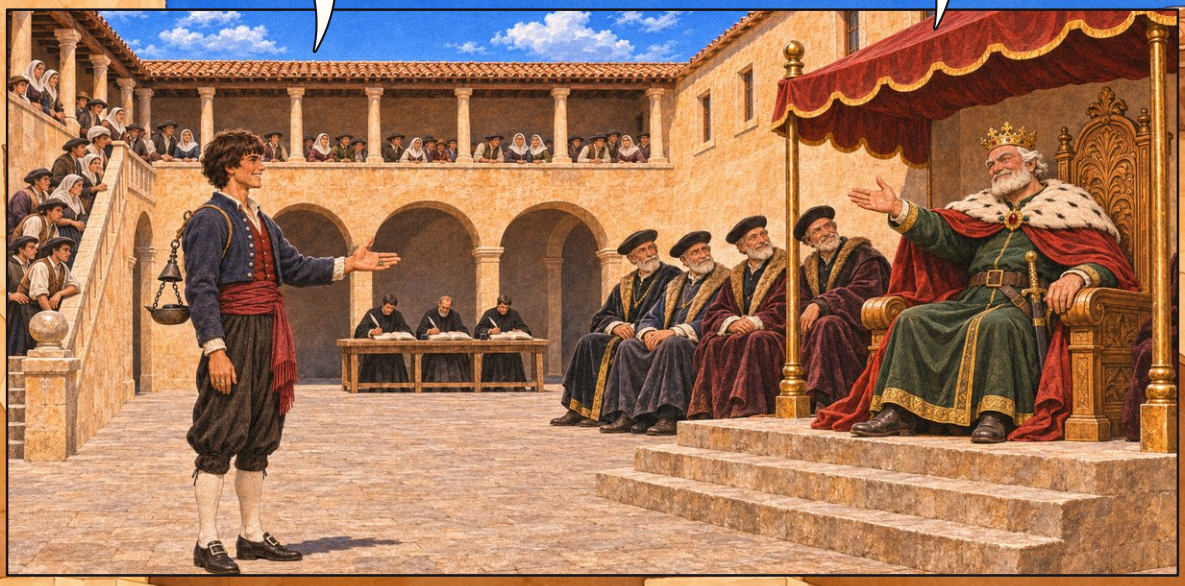
QUE ES FADRÍ QUE DINS ES TERMINI D'UN MÉS FARÀ SA PROESA MES GROSSA, SE CASARÀ AB LA SENYORA PRINCESA?

¡SÍ QUE ÈS VER!

IDÒ JO VENIA, A PROVAR SI SERÉ JO QUE FARÉ AQUEIXA PROESA PER LO QUANT M'AGRADARIA FERM FERM PORER ESSER GENRE DE VOSSA REYAL MAGESTAT.

IDÒ, SI TANTES GANES EN TENS, JA POTS ESSER PARTIT A FER SA PROESA.

BONO, SR. REY, PARLEM CLARS! JO SA MEUA PROESA NO LA PUCH FER DAVANT LA GENT; HE DE SER TOT SOL I A BANDA QUE NEGÚ ME PUGA VEURE.

I ¿COM HEM DE SEBRE, QUE ÉTS TU QUE L'HAS FETA I NO UN ALTRE?

ES BEN BO D'ARREGLAR, SR. REY. QUE ME TANQUIN DINS UNA CAMBRA QUALSEVOL, I QUE POSIN GUAYTES AN ES PORTAL I A TOTAS SES FINESTRES O ESPIRAYS QUE AQUELLA CAMBRA TENGA,

I D'ALLÀ DINS SORTIRÉ AB SA PROESA FETA, QUE ESTARÀ A LA VISTA DE TOTHOM.

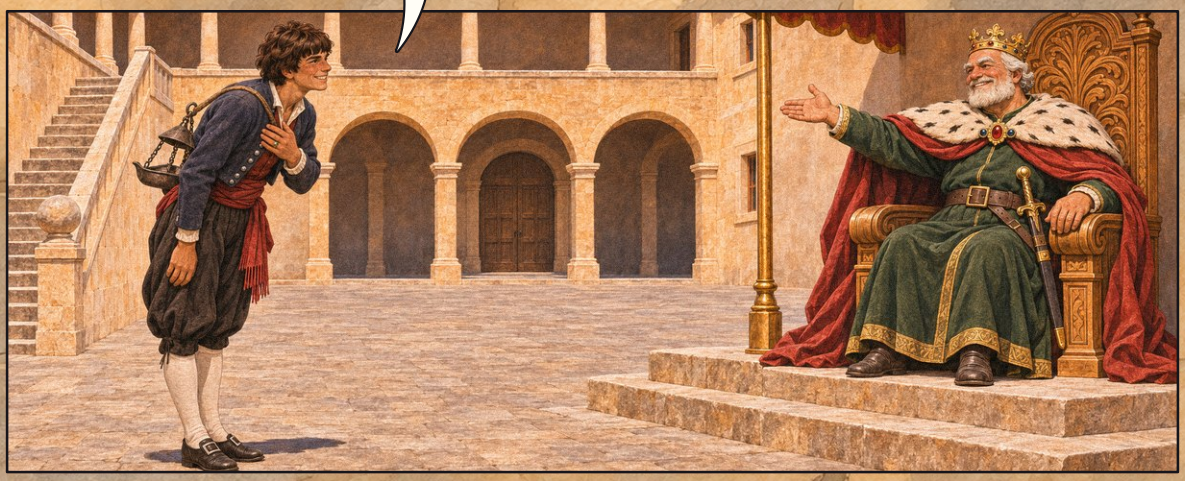
COM EL REY SENT ALLÒ, SE GIRA AN ES SENYORS GROSSOS QUE COMPONIEN LA CORT, I ELZE DIU:

I ¿QUÈ HI DEYS VOLTROS?

¡QUE AQUEST JOVE PARLA BÉ!

NO RES IDÒ, ¡JA POTS VEURE QUINA CAMBRA T'AGRADA MES PER TANCART'HI I FER SA TEUA PROESA!

¡A MI TOTES ME SON BONES!

N'HI MOSTREN UNA QUE NOMÉS TENIA UNA MICA DE FINESTRONEU AMB UN RETXATS DE FERRO BEN ESPESSOS I AB PUNTES.

EN JUANET S'AFICA AB SA LLAMPRIA DINS AQUELLA CAMBRA, LE HI TANQUEN RODANT CLAU I SA CLAU DINS SA BUTXACA DEL REY, I QUATRE GUAYTES AN ES PORTAL...

...I QUATRE ABAIX DES FINESTRÓ A DEFORA, I ALLÀ ESTÀ QUI ESTÀ ESPERANT TOTHOM SA PROESA D'AQUELL ESTORNELL QUE VA VENIR MOLT DE NOU A TOTHOM, COMENSANT P'EL REY I P'ES SENYORS DE LA CORT, I VA FER MOLT MALS AVERAYS AN ETS ALTRES FADRINS QUE JA ESTAVEN LLESTS DE SES SEUES PROESES.

¿QUÈ FAREM? ¿QUE SERÀ COSA QUE MOS SAFALCH A TOTS I MOS DON ES BROU, AQUEST XEVAL? ¡FIAUVOS-NE DES REVEL·LER!

SOBRE TOT, ELL EN JUANET COM SE VA VEURE DINS AQUELLA CAMBRA I QUE NEGÚ LI PORIA AGLAPIR SES SEUES MANGARRUFES, S'ASSEU BEN ASSEGUT, SE POSA SA LLAMPRIA DEMUNT ES GENOYS...

...I ¡ZAS! UNA BONA FREGADA A SA LLAMPRIA AB S'ANELLET DES DIT DES MITX DE SA MA ESQUERRA, I A L'ACTE JA LI COMPAREIX ES NEGRET DIENT TOT REMOLEST:

¡MANE'M FEYNES COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN L'ANELL!

TOT ACABAT, FORA UNA FINESTRA DEFORA, I TOT MOBLAT PER DEDINS.

SA FEYNA QUE'T MAN, QUE'M PLANTIS DAVANT CA'L REY UN CASAT SET VEGADES MES GRAN I MES PRECIÓS QUE ES MATEIX CASAT DEL REY,

I ENCARA EN JUANET NO HAGUÉ ACABAT DE DIR AIXÒ, COM ¡ZAS! SE PLANTA DAVANT CA'L REY UN CASAT SET VEGADES MES GRAN I MES PRECIÓS QUE CA'L REY, TOT ACABAT FORA UNA FINESTRA DE DEFORA...

...I TOT MOBLAT, AB TOTES QUANTES DE COSES EY POT HAVER A UNA CASA, I SENSA FALTARHI UN AMÈN DE RES.

AMB AIXÒ EN JUANET SE TORNA CARREGAR SA LLAMPRIA A S'ESQUENA, COM SI RES FOS ESTAT, TOCA A SA PORTA, LI OBRIN EL REY I TOTA LA CORT ESTAVEN ALLÀ TOTS ESPERANT EL «SANT ADVENIMENT»; I EN JUANET DIU:

EL REY I TOTA LA CORT SURTEN DEFORA, I M'HI TROBEN ES GRANDIÓS CASAT QUE ES NEGRET ACABAVA DE PLANTARHI, SET VEGADES MES PRECIÓS QUE CA'L REY, NOU DE TRINCA, TOT LLEST I ACABAT FORA UNA FINESTRA, I PER DINS TOT AMOBLAT AB TOTS QUANTS DE MOBLES EY SOL HAVER A UNA CASA DE PRÍNCEPS, SENSA QUE HI FALTÀS EN-LLOCH UN AMÈN.

POREU FER CONTES COM DEGUÉ ROMANDRE EL REY AB TOTA LA CORT I DEMÉS GERNACIÓ, COM SE VEREN AQUELL GRANDIÓS CASAT DAVANT.

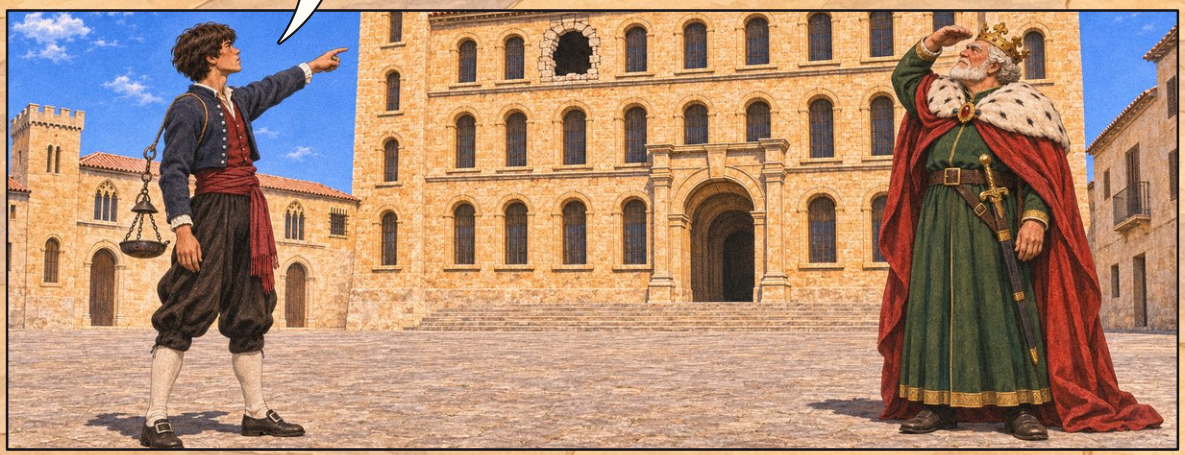
SE'N FEYEN CREUS, SE MIRAVEN UNS AB SOS ALTRES, ALLARGAVEN ES COLL, S'ENCONCAVEN D'ESPAL·LES, N'ESTAVEN AB SOS CABEYS DRETS.

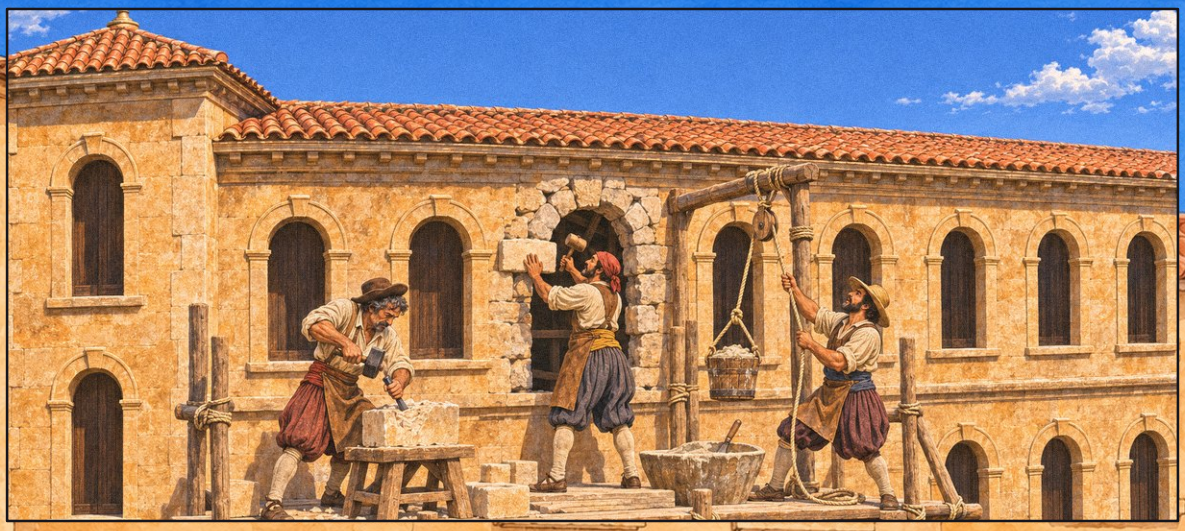
A-LES-HORES EN JUANET SE DESTIRA D'AQUESTA:

BONO, SR. REY, JA VEU QUE HI HE DEIXADA UNA FINESTRA SENSA ACABAR.

L'HE DEIXADA AIXÍ PER QUE ES PICAPEDRERS DE VOSSA REYAL MAGESTAT, O BÉ ETS ALTRES QUE HI HAJA, PROVIN D'ACABARLA, VEYAM QUIN TEMPS EY POSARÀN.

A L'ACTE ES PICAPEDRERS DEL REY SE POSAREN AN AQUELLA FINESTRA PER ACABARLA I DEIXARLA COM SES ALTRES, I VAREN HAVER DE MESTER MES D'UN MÉS...

...I ENCARA SE CONEIXIA A LA LLEGO QUE NO ERA DE SA MATEIXA MA QUE SES ALTRES, AIXÒ ÈS, QUE ERA MASSA MAL FETOTA.

AQUÍ EL REY I TOTA LA CORT VAREN DIR AN EN JUANET:

NO HI HA REMEY: TU HAS GUANYADA S'ACCIÓ. TU T'HAS FETA TEUA LA SENYORA PRINCESA.

LO QUE S'HA D'EMPENYORAR QUE SE VENGA! ANEM ARA MATEIX A SA MEUA FIA, T'HI PRESENTARÉ; I DINS TRES DIES, CASATS! I AIXÍ EN SORTIREM AMB UN AIXECH!

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL A L'ACTE PRESENTEN EN JUANET A SA FIYA DEL REY, TOTS DOS S'AGRADAREN PROU, ENRENGAREN SA COSA...

...I DINS TRES DIES SE FEU S'ESCLAFIT, VUY DIR, SE CASAREN, I VENGUEN UNES NOSSES BEN VITENQUES, I UN BALL BEN RABIÓS, I FESTES I SARAU PER LLARCH.

PERÒ NO CREGUEU QUE TOT S'ACABÀS AMB AQUEST CASAMENT P'EN JUANET. VA ESSER TOT LO CONTRARI.

CASAT EN JUANET AB SA FIYA DEL REY, SE'N ANAREN A ESTAR AN AQUELL GRANDIÓS CASAT, SET VEGADES MES GRAN Y MES PRECIÓS QUE CA'L REY MATEIX.

EN JUANET ERA TAN VIU QUE NO DEYA A NEGÚ NI A SA DONA D'ON TREYA TANT DE RECAPTE CADA DIA, PERQUE ELL I SA DONA FEYEN UNA TAULA MILLOR QUE A CA'L REY, I TENIEN UN GROS ESTOL DE CRIATS I CRIADES, QUE NO N'HI HAVIA CAP DE DESMENJAT, I TOTS EREN TOCATS DE BON GUST: S'ESTIMAVEN MES UN PLAT D'ARRÒS QUE SET DE FAVES, I UN TALABANT DE PORCELLA ROSTIDA QUE UN COCARROY.

I ¿COM S'HO FEYA EN JUANET PER SOSTENIR TOT ALLÒ?

IDÒ DESIARA PEGAVA FREGADA AB S'ANELLET PE'SA LLAMPRIA, I TOT D'UNA JA LI COMPAREIXIA ES NEGRET, QUE DEYA TOT RABENT:

¡MANE'M FEYNES COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN S'ANELL!

I EN JUANET LI SOLIA DEMANAR UNA SENAYA DE DOBLES DE VINT DE CARASSA D'AQUELLES TAN GROGUES, I GASTAVA D'ALLÀ FINS QUE N'HI HAVIA;

...I, QUANT LES ACABAVA, TORNAVA FER SA MATEIXA ENDEMESA DE FREGAR S'ANELLET PE'SA LLAMPRIA, LI TORNAVA SORTIR ES NEGRET, LI DEMANAVA UNA ALTRA SENAYADA DE DOBLES DE VINT DE CARASSA, ES NEGRET LES HI TREYA, I L'HOMO TORNAVA TENIR P'ES LLAYT DE LA CASA, TANT GASTÀS.

NEGÚ SE'N PORIA AVENIR DE QUE EN JUANET POGUÉS AGUANTAR TOT AQUELL LLAYT, PERQUE NO SABIEN D'ONT TREYA TOTA AQUELLA DOBBERADA QUE GASTAVA.

I ELL ¡BEN ALERTA A DIR QUE HU TREGUÉS DE SA LLAMPRIA! QUE LA TENIA DINS SA CAMBRA DE MES ENDINS, SENSA CAP FINESTRA QUE MIRÀS DEFORA I TANCADA AMB UNA PORTA DE SET FORRAYATS, CADASCÚN AB PANY I CLAU,...

...PER QUE NEGÚ NAT DEL MON EY POGUÉS ENTRAR NI VENIR SOSPITES A NEGÚ DE QUE HU TREYA TOT D'AQUELLA LLAMPRIA, QUE ERA TOTA COME DE FERRO-VEY I PAREIXIA MES VEYA QUE ES PASTAR.

EN JUANET SEMPRE DUYA DEMUNT SES SET CLAUS DES FORRAYATS DE SA PORTA D'AQUELLA CAMBRA, PER QUE NO HI POGUÉS ENTRAR NEGÚ I FERLI SEUVATGE SA LLAMPRIA.

MENTRES TANT S'ONCLO MORO D'EN JUANET NO S'ATURAVA DE CÓRRER DE LA XECA A LA MECA A VEURE SI TROBARIA EN JUANET PER ESPAMPOLARLI SA LLAMPRIA, DES LLEVANT O DES PONENT.

A LA FI ARRIBA A SA CIUTAT D'AQUELL REY, I LI CONTEN DE QUE LA SENYORA PRINCESA S'ERA CASADA AMB UN POLLASTRELL AIXÍ I AIXÍ...

...QUE HAVIA PLANTAT AB UN SANT-I-AMÈN DAVANT CA'L REY UN CASAL SET VEGADES MES GRAN I MES BO QUE CA'L REY MATEIX, I QUE ALLÀ S'ESTAVA AB SA SEUA DONA, QUE ERA LA SENYORA PRINCESA,...

...I QUE MANETJAVA ES DINERS A PALADES, SENSA QUE NEGÚ HAGUÉS POGUT AFINAR NI ACLARIR D'ONT LOS SE TREYA.

¡JA ÈS EN JUANET! NO POT ESSER NEGÚ MES QUE ELL; I TOT AIXÒ ÈS AB SA LLAMPRIA QUE'M VA ROBAR A MI, QUE HU FA. ¡A VEURE COM JO LA ME TORN FER MEUA!

PENSA QUI PENSA COM S'HO FARIA, JA ÈS PARTIT A RONDAR PER DAVANT ES CASAL D'EN JUANET, ANANT I VENINT CARRER AMUNT CARRER AVALL...

...PERÒ BEN ALERTA SEMPRE A NO TOPAR MAY EN JUANET PER QUE NO SE'N MAL-PENSÀS I NO N'HI FÉS QUALCUNA D'ASE I SECA.

EN JUANET S'ERA FET MOLT CASSADOR; EY DUYA UNA VARERA LOCA AB SO CASSAR, I MOLTS DE DIES SE'N ANAVA ES DEMATÍ I NO TORNAVA FINS ES VESPRE.

COM S'ONCLO MORO VA HAVER ESPIAT TOT AIXÒ, VA PRENDRE SA SEUA, BEN RESOLT A FERHO DE TOT PER ESPAMPOLARLI SA LLAMPRIA AN EN JUANET, COSTÀS LO QUE COSTÀS.

I ¿QUÈ FA ES GRAN POLISSARDO?

S'ESQUITXA A CA-S'ARGENTER, I LI FA FER TRES LLÀNTIES TOTES D'OR...

...I ES DIA QUE ELS HI TENGUEREN FETES, OBSERVÀ SI EN JUANET SE'N ANAVA A SA CASSERA.

EL GUIPA QUE S'HI ESPITXAVA AMB UN ESCABOTELL DE CRIATS I DE CANS ENCOBLATS...

...I QUANT JA NO'L VEREN EN TOT ES CARRER, QUE CALCULÀ QUE JA SERIA FORA DE LA CIUTAT...

...SA MALA ÀNIMA DE S'ONCLO MORO JA SE CARREGA SES TRES LLÀNTIES D'OR I ¡HALA A ANAR I VENIR PER DAVANT CA'N JUANET, CRIDA QUE CRIDA AB TOTA QUANTA DE VEU SE PORIA TREURE:

¡HALA, GERMANETS DEL SENYOR! ¡QUI'M BARATA LLÀNTIES VEYES, DE QUALSEVOL COSA SIEN, AB LLÀNTIES D'OR NOVES DE TRINCA! ¡HALA QUI ME'N BARATA! ¡HALA! ¡HALA! ¡HALA!

LA GENT COM SENTIEN I VEYEN ALLÒ, ELZE VENIA MOLT DE NOU, I SE RETURAVEN PER ASEGURARSE DE SI HU HAVIEN MAL ENTÈS O DE SI AQUELL EU HAVIA MAL-DIT; I COM VEYEN QUE ERA AIXÍ COM EU HAVIEN ENTÈS, EU TROBAVEN GROS DE TOT.

I AL PUNT JA HI COMPAREIXEN UNA TRACALADA DE GENT CARREGATS AB LLÀNTIES VEYES, I JA S'ABOQUEN A S'ONCLO MORO, I TOTS QUE LI DEYEN, PRESENTANTLI CADASCÚ SA SEUA LLÀNTIA:

¡VAJA SI FEYM ES BARAT AMB AQUESTA!

¡UEP! AB SA MEUA, QUE ÈS MES PRENIDORA!

¡NO, AMB AQUESTA ALTRA, GERMÀ!

¡AB SA MEUA HA D'ESSER ELL! ¡JO SOM DAVANT!

NO VOS DICH RES ES MARRUTXELL QUE S'ARMÀ ENTRE AQUELLA GENT PERQUE TOTS VOLIEN ESSER ES DE DAVANT, DE PORQUE TENIEN DE NO PORERHI ARRIBAR TOTS A SA LLÀNTIA D'OR, VEYENT QUE AQUELL HOMO NOMÉS EN DUYA TRES;...

...PERÒ S'ONCLO MORO AVIAT SE'N VA ESSER DESFET, PERQUE AGAFAVA UNA D'AQUELLES LLÀNTIES QUE LI PRESENTAVEN, LI PEGAVA JUST UNA UYADA, I JA LA TORNAVA ENTREGAR A SON AMO DIENTLI:

¡NO'M SERVEIX, AIXÒ! NO ÈS LO QUE JO CERCH.

I N'AGAFAVA UNA ALTRA, LI PEGAVA JUST S'UYADA, I JA LA TORNAVA A SON AMO DIENTLI QUE NO LI SERVIA.

I A TOTS ES QUI LI PRESENTAVEN AQUELLES LLÀNTIES, VA FER SA MATEIXA ENDEMESA; I AQUELLA GENT, BÉ HU POREU CREURE, SE GRIFAVEN DE NO HAVER POGUT FER AQUELL BARAT QUE ELZE SERIA ESTAT TANT VENTATJÓS.

SES CRIADES DE CA'N JUANET EREN ESTADES SES PRIMERES DE TEMERSE D'AIXÒ DE SES LLÀNTIES, I S'EREN ACOSTADES A S'ONCLO MORO QUE'N FEYA SA CRIDA, A DEMANARLI SI ANAVA DE BO QUE VOLGUÉS BARATAR LLÀNTIES VÉYES QUALSEVOLS AB LLÀNTIES D'OR...

¡I TAN DE BO COM VA! MIRAU SI VA DE BO, QUE SI ME'N DUYS UNA DE LLANTIOTA QUE TÉ ES VOSTRO SENYOR, I QUE ÈS SEGUR QUE DE VÉYA I RETUDA QUE ÈS, JA NO LA FEYS SERVIR,
JO VOS DONARÉ AQUEIXES TRES, TOTES D'OR, I LLAVÒ HI HAURÀ UNA ALEGRACIÓ PER VOLTROS.

¿QUINA ALEGRACIÓ?

¿QUINA? UNA BOTONADA D'OR PER-HOM A VOLTROS DUES, I TRES VIES DE CADENA D'OR PER FERMARVOS PE'SA CINTA I QUE ENCARA LES VOS POGUEU PASSAR P'ES COLL AB LO QUE SOBRARÀ,

I UNES BRASSAROLES TOTES D'OR PER LA SENYORA PRINCESA.

NO VOS DICH RES AQUELLES DUES REVEL·LERES LO QUE FEREN, COM SENTIREN AQUELLES COMANDACIONS DE S'ONCLO MORO: PIQUEN DE TALONS CAP A CONTARHO A LA SENYORA PRINCESA, COM UNES BOTGES, QUE NO SABIEN QUE LES PASSAVA.

LA TROBAREN QUE S'ACABAVA D'AIXECAR I DE RENTAR, I JA LI DIUEN:

SENYORA ALTESA, ESCOLT PER AMOR DE DEU LO QUE MOS DIU UN HOMO QUE HI HA A'S MITX DES CARRER, QUE VA CARREGAT AB TRES LLÀNTIES D'OR, NOVES DE TRINCA!

¿QUÈ ÈS LO QUE DIU AQUEST HOMO, GRANS MARXANDES, QUE VOS NE VENIU AMB AQUEYS CRITS?

¿QUÈ DIU? QUE EL SENYOR PRÍNCEP TÉ UNA LLANTIOTA VÉYA, QUE JA NO DEU ESSER BONA A RES A RES, PERQUE LO QUE'S DIU NOLTROS NO L'HEM VISTA LLUIR MAY EN TOTA AQUESTA CASA;

I DIU AQUEIX HOMO QUE, SI LA HI DUYM, LA MOS BARATARÀ AB TRES LLÀNTIES NOVES DE TRINCA TOTES D'OR,...

...QUE LES DU PENJADES A S'ESQUENA, I LLAVÒ MOS DONARÀ A NOLTROS UNA BOTONADA PERHOM...

...I LLAVÒ TRES VIES DE CADENETA D'OR PER FERMARMOS PE'SA CINTA I QUE AB LO QUE MOS SOBRARÀ, QUE MOS BAST PER PASSARLES-MOS P'ES COLL;...

...I LLAVÒ PER VOSSA ALTESA UN COLLAR DE PERLES I DIAMANTS I UNES BRASSAROLES TOTES D'OR, TAMBÉ!

¿PERÒ QUÈ ME DEYS, AL·LOTES? PERÒ ¿QUE NO VEYS, GRANS BENEYTOTES, QUE AIXÒ NO POT ESSER VER? ¿COM NO VEYS QUE AIXÒ ÈS QUE HU HEU SOMIAT?

¡BONA CASTA DE SOMIAR, SENYORA ALTESA! ¡ARA MATEIX EL POREM ANAR A FER VENIR, I VOSSA ALTESA MATEIXA SE PORÀ TREURE ES GAT DES SACH!

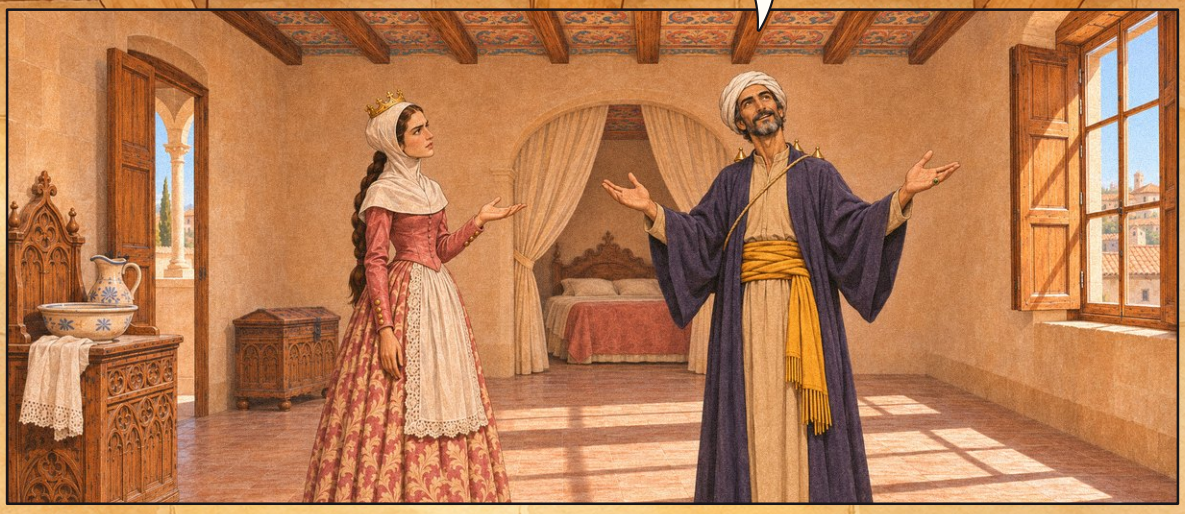
¡IDÒ ANAUHI!

AQUELLES DUES, COM SENTEN ALLÒ JA S'ESQUITXEN A S'ONCLO MORO, QUE VA ESSER BEN FALAGUER DE PRESENTARSE TOT XALEST DAVANT LA SENYORA PRINCESA...

...I LI FEU SES MATEIXES OFERTES QUE HAVIA FETES A SES CRIADES SOBRE AQUELLA LLANTIOTA VÉYA QUE VA DIR QUE EL SENYOR PRÍNCEP TENIA.

¡PERÒ JO MAY N'HI HE SENTIT PARLAR!

ES QUE ELL LA DEU TENIR PER DALT ES PORXO O A QUALQUE RECÓ, I DEU ESTAR EMPEGUEIT D'HAVERLA-HI DE PRESENTAR A VOSSA ALTESA!

LA SENYORA PRINCESA, QUE JA LI EREN ENTRADES UNES GANES DE BARATAR SA DITXOSA-LLANTIOTA VÉYA, UNES GANES MES FORTES QUE SES QUE AQUELLES DUES CRIADES TENIEN, VA DIR AN AQUELL:

MIRAU, NOLTROS REGISTRAREM TOTA LA CASA, VEYAM SI LA TROBAM AN AQUEIXA LLÀNTIA VÉYA QUE DEYS, I TORNAU DEMUNT MIGDIA; I SI L'HEM TROBADA, FAREM ES BARAT; I, SI NO, NO'L FAREM.

¡BÉ HA PARLAT VOSSA ALTESA!

...I SE'N VA AB SES TRES LLÀNTIES D'OR A S'ESQUENA, PERÒ JA SENSA CRIDAR QUE LES VOLGUÉS BARATAR AB CAP DE VÉYA.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE, QUE COM SI HAGUESSEN TENGUT FOCH DINS SES SABATES, JA FOREN PARTIDES LA SENYORA PRINCESA I AQUELLES DUES CRIADES CERCA QUI CERCA PER TOTA LA CASA AQUELLA LLANTIOTA VÉYA QUE LES HAVIA DIT AQUELL DESCONEGUT QUE HI HAVIA.

MIREN PER TOTS ES PORXOS, I RES; MIREN PER TOTS ES RECONS MES ESBARRATS, I RES; S'AFIQUEN DINS TOTES SES CAMBRAS, REBOSTS, BOTIGUES, AUBERJONS I ENFONYS, I RES.

ALLÀ ONT NO POGUEREN ENTRAR PERQUE NO TENIEN SES CLAUS VA ESSER AN AQUELLA CAMBRA DE SA PORTA DE SET FORRAYATS TOTS AB PANY I CLAU...

...I QUE NEGUNES EY EREN ENTRADES MAY PERQUE EL SENYOR PRÍNCEP TENIA TANCAT SEMPRE I DUYA SES CLAUS DEMUNT, FINS I TOT PER DORMIR.

¡PERÒ BÉ! ¿COM EY ENTRAM AQUÍ DINS, SI ESTÀ TANCAT AB SET PANYS I CLAUS, I EL SENYOR PRÍNCEP DU SES CLAUS DEMUNT?

¿COM? ¡ARA ME'N HE PENSADA UNA, UN POCH MASSA GROSSA!

¡AMOLLA-LI!

IDÒ, D'OBRIR UNA TRAPA AN ES SÒTIL DE SA CAMBRA, I UNA DE NOLTROS AMOLLARLE-HI AMB UNA CORDA; I SI HI HA SA LLÀNTIA, AQUELLA LA TREU, I JA ESTAM SALVADES.

¡SÍ QUE HAS PENSAT BÉ! ¡ARA MATEIX!

I JA SE'N VAN TOTES TRES AMB UN BECH-DE-GRUA DALT ES SÒTIL, I JA SON PARTIDES A DESLLORIGUERAR UN PAREY DE MITJANS A S'ENDRET DE SA CAMBRA DES SET FORRAYATS;

A FORSA DE FORSES OBRIN SA TRAPA...

...UNA D'AQUELLES CRIADES SE FERMA UN LLIGA-BAYASSES PER SES CUIXES; I LA SENYORA PRINCESA I S'ALTRA CRIADA L'AMOLLEN PER ENDINS I PER ENDINS.

... VA DIR AQUELLA, COM VA TOCAR AB SOS PEUS ENTERRA.

LI AMOLLEN UN LLUM ENCÈS, I LA DONA POGUÉ VEURE TOT QUANT EY HAVIA DINS AQUELLA CAMBRA.

I ¿QUÈ ME'N DIREU? ELL EY VA ESSER SA LLANTIOTA VÉYA QUE AQUELL HOMO HAVIA DIT, I HU ERA BEN VÉYA I RETUDA DE TOT.

¿VOL DIR EY ÈS?

¡SÍ, SENYORA ALTESA!

¿I ENCARA NO L'HAS AMARRADA?

SÍ, SENYORA ALTESA. ¡JA ME POREN PUJAR, EN VOLER!

LA PUGEN AB SA LLANTIOTA...

...I COM LA VA VEURE D'APROP LA SENYORA PRINCESA, NO SE'N PORIA AVENIR DE QUE AQUELL DESCONEGUT EN VOLGUÉS DONAR TANT D'AQUELLA ENDÈRIA.

I TAN TAPADA ANAVA AQUELLA BENEYTA, QUE MAY ANÀ A PENSAR QUE, QUANT AQUELL DESCONEGUT EN VOLIA DONAR TANT, QUALQUE VIRTUT GROSSA HAVIA DE TENIR AQUELLA LLANTIETXA TAN ALDANA I RETUDA AN ES PARÈIXER.

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL S'ONCLO MORO S'HI PRESENTA DEMUNT MIGDIA, LI MOSTREN SA LLANTIOTA, QUE DEYA ELL...

...I A L'ACTE ENTREGA SES TRES LLÀNTIES D'OR, ES COLLAR DE PERLES I DIAMANTS I SES BRASSEROLES D'OR A LA SENYORA PRINCESA, I SES BOTONADES D'OR I SES TRES VIES DE CADENETA D'OR QUE HAVIA PROMESES A SES DUES CRIADES;

LI DONEN A ELL SA LLANTIOTA, QUE ERA SA MATEIXA «LLAMPRIA MERAVELLOSA», I ¿QUINA LA FA ELL TOT D'UNA?

PEGA FREGADA A SA LLAMPRIA AB S'ANELLET QUE ELL DUYA COM ES D'EN JUANET, I A L'ACTE LI COMPAREIX ES NEGRET QUE LI DIU TOT REMOLEST:

¡MANE'M FEYNES, COM ESCLAU TEU QUE SOM I DE TOTS ES QUI PORTEN L'ANELL!

SES FEYNES QUE'T MAN, QUE A L'ACTE MOS NE DUGUES TOTS AMB AQUEST CASAL DEMUNT AQUELLA MUNTANYA QUE SAPS TU QUE HI HA DINS MAR

DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIUS SES SEGUES DINS ES GRECH.

I ENCARA NO HU VA HAVER ACABAT DE DIR S'ONCLO MORO, COM ¡ZAS! AQUELL NEGRET SE'N VA DUR TOT AQUELL CASAL AB TOTA QUANTA DE GENT I AB TOTES SES ALTRES COSES QUE HI HAVIA DEDINS...

...TOT SE'N HO VA DUR DEMUNT AQUELLA MUNTANYOTA QUE HI HAVIA DINS MAR, DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIU SES SEGUES DINS ES GRECH.

NO VOS DICH RES SI ES VEINATS I ES DE CA'L REY SE'N TEMEREN PREST DE QUE AQUELL GRANDIÓS CASAL DEL SENYOR PRÍNCEP I DE LA SENYORA PRINCESA HAVIA DESCOMPAREGUT, SENSA DEIXAR RASTRE DE RES NI SEBRE NEGÚ PER ONT S'ERA FUS.

ARA FIGURAUVOS QUIN TRASTORN I QUIN MAL COP NO HAVIA D'ESSER ALLÒ PER LA REYNA I P'EL REY...

...I SOBRE TOT P'EN JUANET, COM TORNÀ DE CASSAR, ES VESPRE, I NO TROBÀ DONA NI CASAL NI RES.

COM EL POBRE JUANET VA VEURE QUE LI HAVIEN LLEVAT ES SEU CASAL AB SA DONA I TOT QUANT EY TENIA, COMENSANT PER SA «LLAMPRIA MERAVELLOSA», TOT D'UNA JA VA VEURE QUE ERA S'ONCLO MORO QUE LI HAVIA FETA S'ENDEMESA, ARRIBANTLI A SA «LLAMPRIA».

LO QUE NO COMPRENIA COM LA HI HAVIA SABUDA TROBAR.

JA VEYA ELL QUE, TOT D'UNA QUE S'ONCLO MORO LI HAURIA POGUDES POSAR SES MANS DEMUNT, L'HAURIA FREGADA AB S'ANELLET QUE AQUELL TAMBÉ TENIA, LI SERIA SORTIT ES NEGRET...

...I HAURIA MANAT AN AQUEST QUE SE'N HO DUGUÉS TOT A BANDA AONT NO FOS POSSIBLE TROBARLOS.

PER VEURE SI AFINARIA CAP CAMÍ NI REMEY, PEGA FREGADA AB S'ANELLET A UNA LLÀNTIA DE CA'L REY, D'AMAGAT DE TOTHOM...

...I ÈS VER QUE LI SORTÍ ES NEGRET; PERÒ TOT TRIST, MOSTIY I ALÍS, I LI VA DIR:

COP EN SECH HE SENTIT QUE'M CRIDAVEN. SURT, I ÈS ESTAT S'ONCLO MORO, QUE ME DIU: A L'ACTE, DU AQUEST CASAL AB TOTS NOLTROS I TOT QUANT EY HA,

A DEMUNT UN PENYAL QUE VEURÀS QUE S'ALSA DINS MAR, DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIU SES SEGUES, DINS ES GRECH.

I JO, COM ELL PORTAVA L'ANELL I HAVIA FREGADA AMB ELL SA LLAMPRIA, NO HE TENGUT ALTRE REMEY QUE CREURE'L.

I ¿ARA NO M'HI PORIES DUR, TU, DEMUNT AQUEIX PENYAL?

NO PUCH. JO NOMÉS PUCH FER LO QUE ME MANA ES QUI FREGA L'ANELL PER SA LLAMPRIA MERAVELLOSA.

MENTRES TU NO LA TORNS TENIR I NO HI FREGUIS L'ANELL, NO'M CRIDIS, QUE TANT MATEIX NO'T SORTIRÉ, PERQUE NO PUCH, JUANET.

I A L'ACTE ES NEGRET VA DESCOMPARÈIXER, I DEIXÀ EN JUANET COM POREU PENSAR.

EN JUANET FEU UNA BONA PLORADA...

...I EL REY I LA REYNA QUE NO FEYEN ALTRA COSA MES QUE PLORS I MES PLORS, I TOTA LA CORT PER LO MATEIX, FINS QUE EL REY AGAFA EN JUANET I LI DIU:

JUANET, ¿I ES TEUS CONTES, QUINS SON?

¡D'ANARME'N A CERCAR SA MEUA DONA, I DE CERCARLA FINS QUE L'HAJA TROBADA!

¿I QUIN CABAL TENS TU PER ANARTE'N-HI?

¡NO TENCH AONT CAURE MORT! TOT QUANT TENIA, ERA DINS SA CASA; PER LO MATEIX M'HAN DEIXAT COM UN JONCH DE FUYES.

EL REY AQUÍ LI DONA UN CAVALL I UN SERRÓ DE DOBLES DE VINT, I EN JUANET DIU:

NO RES, ME'N VAIG A CERCAR SA MEUA DONA, I NO M'ATURARÉ QUE NO L'HAJA TROBADA I RECOBRADA. PRIMER CAURÉ MORT.

I SE DESPEDEIX DEL REY I DE LA REYNA, I AB SO SERRÓ BEN AMAGAT PEGA BOT DEMUNT ES CAVALL, I ESPERONADA AN AQUEST, I AQUEST TROT TROT...

...I DE D'ALLÀ BEN ACANALAT CAP A GRECH, CAP ALLÀ ONT ES NEGRET LI HAVIA DIT QUE S'EN HAVIA DUYT ES CASAL AB LA SENYORA PRINCESA I TOTA LA RESTA.

CAMINA CAMINARÀS, I DEMANA QUI DEMANA A TOTHOM QUE TROBAVA SI LI SABRIEN DONAR CLARÍCIA D'UN PENYAL QUE SORTIA DINS MAR AMB UNA CASA AN ES CAP-CURUCULL; PERÒ NEGÚ N'HI SABIA DONAR GENS DE CLARÍCIA.

I EL POBRE, HALA PER ENVANT SEMPRE SENSA PERDRE ES CORATGE MAY, SEMPRE CAP A GRECH, I NO PARAVA DE DEMANAR A TOTHOM QUE TOPAVA, SOBRE AQUELL DITXÓS PENYAL QUE S'ALSAVA DINS MAR AMB UNA CASA AN ES CAP-CURUCULL, PERÒ NEGÚ N'HI SABIA DONAR CAP ENTRESENYA.

COM JA FEYA UNA PARTIDA DE SETMANES QUE CAMINAVA SEMPRE CAP A GRECH, TOPA UNA CIUTAT. SE'N HI ENTRA, TRESCA QUI TRESCA CARRERS I MES CARRERS, I ASSETSUAIXÍ SURT A SA PLASSA.

EY VEU UN REMOLÍ DE GENT; S'HI ACOSTA, I VA ROMANDRE ESGLAYAT.

AQUELLA GENT ESTAVA ENREVOLTADA D'UN MORT I SA DONA I SET INFANTS DES MORT, TOT ARRUFATS DEVORA ES BAÜL I PLORA QUI PLORA: I UN ESGOTZÍ QUE ELZE GUARDAVA, ARRABASSANTSE UNA CARA DE CAIFÀS LO MES AN EL VIU.

DEMANA EN JUANET QUÈ ERA TOT ALLÒ, I UN DES QUI MIRAVEN AQUELLA FETA LI DIU:

JO VOS HO DIRÉ QUÈ ÈS AIXÒ. AQUEST HOMO S'ÈS MORT CARREGAT DE DEUTES I SENSA CAP COBRANSA;

I AN ES QUI SE MOREN AIXÍ, AQUÍ TENIM PER COSTUM DE DURLOS A'S MITX DE SA PLASSA AMB SA DONA I ETS INFANTS QUE HAGEN DEIXATS,

PER VEURE SI MOURÀN A COMPASSIÓ QUALQUE BONA ÀNIMA QUE PAGUI ES DEUTES DES MORT.

SI EN SURT CAP DINS TRES DIES, QUE PAGUI AQUELLS DEUTES, ENTERREN ES MORT I AMOLLEN SA DONA I ETS INFANTS.

SI NO N'HI HA CAP QUE FASSA S'HOMONIA DE PAGAR AQUELLS DEUTES, ENTERREN ES MORT I VÈNEN SA SEUA DONA I ETS INFANTS,

VUY DIR, ELS ENCANTEN AQUÍ EN MITX AB TOT QUANT ES MORT DEIXÀ, I LO QUE'N TREUEN, S'HO REPARTEIXEN AQUELLS AN-E QUI ES MORT DEVIA.

¡VAJA QUINES COSTUMS QUE TENIU PER AQUÍ!

¿VOL DIR TROBAU QUE NO FEYM BÉ?

TROB, QUE ÈS MASSA CRUEL AIXÒ D'HAVER DE VENDRE SA DONA I ETS INFANTS A PUNT DE BÍSTIES!
¿QUÈ HI INCULPA SA DONA AB SOS DEUTES DE S'HOMO? ¿QUÈ HI INCULPEN ETS INFANTS AB SOS DEUTES DE SON PARE?
¡JA HI INCULPEN, JA, DEVEGADES!
I VOLTROS PER SA VOSTRA TERRA, PERQUE SUPÒS QUE VOS NO SOU DE PER AQUÍ (SI HU FÓSSEU, NO HAURÍEU GASTADA TAL PARAULA), QUE NO DEYS QUE «UNA DONA FA LA CASA I UNA DONA LA DESFÀ»?

SÍ QUE HU DEYM. PER AIXÒ MATEIX, SI SA DONA NO HA FETS ES DEUTES, SINO QUE ÈS ESTAT S'HOMO QUE'LS HA FETS AB SO SEU MAL CAP, AB SO SEU MAL MANEIG,...
...¿PER QUE HU HEU DE FER PAGAR A SA POBRE DONA, VENENTLA COM SI FOS UNA MULA O UNA SOMERA?
PERÒ ¿I SI ÈS SA DONA, QUE AB SO SEU MAL CAP I MAL MANEIG HA FUS TOT ES CABAL DE S'HOMO?

AN AQUEST CAS, JA NO HI TENCH RES QUE DIR QUE HU FASSEN PAGAR A SA DONA, SI VA ESSER ELLA QUE FEU ES MAL.
PERÒ LO QUE SUCCEEIX PER SA MEUA TERRA, I SUPÒS QUE PER AQUÍ VOS NE PENDRÀ LO MATEIX, QUE, DE DEU VEGADES NOU, ES QUI FA ES DEUTES ÈS S'HOMO, I NO SA DONA.
¡PERÒ BONO! ¿I VOS SOU HOMO, I VOS NE VENIU AQUÍ A DEFENSAR SES DONES?

JO, SEMPRE M'HA AGRADAT DEFENSAR SA RAÓ ALLÀ ON ÈS, PERQUE TROP QUE FA GOLAFRE I GROSSER DEFENSAR JUST SA CONVENIÈNCIA.
JA M'AGRADA A MI AIXÍ MATEIX LO QUE'M CONVÉ; PERÒ SA RAÓ HA D'ANAR SEMPRE DAVANT. O SOM HOMOS O NO HU SOM.
ME PAREIX, QUE AMB AQUEIXA LLEY QUE VOS DUYS, NO FAREU GAYRE CARRERA NI CASES AMB ARCH.
¡SERÀ LO QUE DEU VOLDRÀ I NO MES! PERÒ ENCARA HEM DEIXATS ETS INFANTS. ¿A ON TREU CAP HAVER DE VENDRE ES POBRES INFANTONS, SI SON PARE ÈS MORT AB MES DEUTES QUE COBRANSES?

¿I SI ETS INFANTS, EN SON CAUSA DES DEUTES, QUE FAN LLUNA I NO DEIXEN PEL A RAURE A SON PARE I EL DEIXEN AN ES POBRE PARE COM UN JOCH DE FUYES?

PERÒ ¿I SI NO FAN RES D'AIXÒ? ¿I SI SON UNS BONS AL·LOTS QUE NO HAGEN FET MAL MES QUE AN ES PA?

¿I SI SON PETITS ENCARA COM AQUEYS QUE HI HA ARA AQUÍ'S MITX, QUE ENCARA DUEN AFERRADES SES BUSQUES DES NIU?

ERA BEN VER: AQUELLS AL·LOTONS DES MORT CABIEN TOTS DEVALL UN ARER; ES MES GRAN PER MOLT TENDRIA DEU ANYS, I SA POBRA VIUDA PER MOLT SI N'HAVIA DOBLEGATS TRENTA,

...I ERA UNA DONA PLANTOSA DE LO MES I BEN TAYADA DE PER TOT, I QUE FEYA CARA DE BONA DONA FERM, I DE TOT AQUELL REMOLÍ DE GENT NO HI HAVIA NEGÚ QUE LI RETREGUÉS CAP PERJUDICI NI CAYRE FLACH.

AQUELL QUE LES HAVIA AMB EN JUANET NO S'ATANSÀ TAMPOCH A DIR QUE AQUELLS SET INFANTONS FOSSEN CAUSA, PES SEU MAL-CAP, DES DEUTES DE SON PARE, NI TAMPOCH TENGUÉ PIT PER TIRAR SA SOMADA DEMUNT SA POBRE VIUDA, I LO QUE VA FER S'ALIARDO VA ESSER DEIXAR EN BANDA EN JUANET PERQUE TROBAVA QUE AQUEST L'HAVIA CALSAT JUST FERM.

EN JUANET VA RECÓRRER UN POCH AQUELL REMOLÍ DE GENT, I DEMANÀ AN AQUEST I AN AQUEST ALTRE QUINA CASTA D'HOMO ERA ES MORT I SA DONA I ETS INFANTS, I TOTHOM LI VA DIR LO MATEIX:

ES MORT ERA CURTET DE GAMBALS. ES SEUS PARES LI DEIXAREN UNA PARTIDA DE POSSESSIONS BEN BONES, PERÒ TOT LI VA ANAR TAN TORT, QUE SENSA SEBRE COM NI COM NO, I SENSA QUE LI CONEGUESSEN CAP TARA NI CAP VICI,...

...COM SE'N VA TÈMER, EU VA HAVER FUS TOT, I S'HAGUÉ D'ENDEUTAR PER PORERSE OMPLIR ES GAVATX ELL I TOTA LA BARQUERA.

¡I SABEU AIXÍ MATEIX QUE'N LLEVEN DE CONCERT DES VENT, NOU FREIXURES! PERQUE EREN NOU, ELL I SA DONA I ES SET BIGARNIUS.

EN QUANT A SA VIUDA, ÈS UNA SANTA AL·LOTA QUE NO HA DONAT MAY UN QUE XARRAR NI LI HAN POGUDA POSAR MAY SA LLENGO DEMUNT. DETS INFANTS NO HI HA QUE PARLARNE, TAN TENRES COM SON.

¿I QUE NO TENEN PARENTS?

¿PARENTS? AIXÍ MATEIX EN TENEN QUE NO CAMPEN MALAMENT, PERÒ JA SABEU LO QUE SOL SUCCEIR, QUE DE SA MISÈRIA TOTHOM EN FUIG I QUE ES BERENATS NO CONEIXEN ES DEJUNS.

SI AIXÒ FOS GENT MOLT RICA, QUE TENGUESSEN UNA CAIXA AL RASET DE DOBLES DE VINT, TOTHOM VOLDRIA ESSER PARENT: PERÒ COM SON MES POBRES QUE ES ROPIT, ES PARENTS I TOT SE'N AMAGUEN D'ESSERHO.

I MENTRES TANT NEGÚ S'ARRAMBAVA A S'ESGOTZÍ A DIR:

JO PACH ES DEUTES D'AQUEST HOMO; PER LO MATEIX, DUYSLO-VOS-NE A ENTERRAR.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE TOT ALLÒ TOCÀ TAN FORT ES COR D'EN JUANET, LI FEU TANTA I TANTA DE COMPASSIÓ AQUELL MORT I AQUELLA VIUDA I AQUELLS INFANTONS, QUE ETS UYS LI COMENSEN A ESPIRETJAR I AVIAT LI VENGUÉ UN ESCLATOR DE COR QUE LI COSTÀ MOLT, PERÒ MOLT NO ROMPRE AB PLORS,...

...FINS QUE SE PLANTA DAVANT S'ESGOTZÍ, I SENSA BAUBETJAR NI TRAMPOLETJAR GOTA LI DIU:

¿QUÈ S'ÈS MESTER PER PORER SOTERRAR AQUEST HOMO I PER QUE AQUEIXA DONA I AQUEYS INFANTONS SE'N PUGUEN ANAR FRANCHS DE TOT A CA-SEUA?

QUE QUALCÚ PACH ES DEUTES QUE DEIXÀ ES MORT.

I ¿QUINS SÓN ES DEUTES QUE DEIXÀ AQUEIX HOMO?

FER EN JUANET AQUESTA PREGUNTA I SALTAR UNA QUINZENA D'HOMOS DEVANT ELL, VA ESSER TOT Ú; I TOTS UN DERRERA S'ALTRE, JA FOREN PARTITS A DIRLI:

I N'HI VA HAVER D'ALTRES QUE ENCARA S'ENFILAREN MES AMUNT.

EN JUANET, DAVANT TOT ALLÒ, VA DIR:

JO ESTICH DISPOST A PAGAR TOT LO QUE AQUEIX MORT DEVIA DE BON DE VERES, SI ES DOBBERS ME BASTEN, QUE CRECH QUE'M BASTARÀN;

PERÒ VUY VEURE SA FORSA DE COM MENTRES AQUEIX MORT DEVIA TOT AIXÒ.

AVIAT LA VEUREU.

S'ESQUITXEN TOTS CADASCÚ A CA-SEUA A DUR S'AUBARÀ DES DEUTE; I AL PUNT JA TORNAREN AB SOS PAPERS. EY COMPAREIX ES BAL·LE AMB UN ESCRIVÀ, QUE SE POSEN A MIRAR AQUELLS PAPERS. LES DONAREN PER VALEDORS;

...I EN JUANET OBRI ES SERRÓ DE DOBLES DE VINT, I ALLÀ, DANY-DANY, PAGÀ TOTS ES DEUTES D'AQUELL MORT.

JUST DOS DURETS D'OR LI QUEDAREN DINS ES SERRÓ.

TOTHOM, DAVANT AQUELLA FETA TAN GROSSA D'EN JUANET, ROMANGUÉ SENSA POLSOS, AB SOS CABEYS DRETS; NEGÚ SE'N PORIA AVENIR.

SA POBRA VIUDA AGAFA ES SET INFANTONS, I S'AGENOYA AMB ELLS DAVANT EN JUANET PER BESARLI ES PEUS DONANTLI MILIONS DE GRÀCIES AMB UN PLORS DESFET.

EN JUANET NO VOLGUÉ RES DE TOT ALLÒ, SINO QUE DIGUÉ A SA POBRA VIUDA QUE SE'N ANÀS A CA-SEUA AB SOS INFANTONS, I QUE FÉS BONDA I DEU NO LA DESEMPARARIA PERQUE DEU NO HU HA FET MAY ENCARA DE DESAMPARAR NEGÚ, I MANCO UNA VIUDA AB SET INFANTS.

SA VIUDA, FORT I NO'T MOGUES, VOLGUÉ QUE EN JUANET AL MANCO SE'N DUGUÉS UNA RECORDANSA, S'ÚNICA COSA QUE CONSERVAVA SEUA ES SEU HOMO: UNES UYERES.

EN JUANET, PER NO FERLI ES DESPRECI, LES VA PENDRE, DEMANÀ AN ES BAL·LE QUE SOTERRASSEN TOT D'UNA ES MORT, I AIXÍ HU FEREN.

I EN JUANET PEGA BOT DEMUNT ES CAVALL DESPEDINTSE DE TOTA AQUELLA GENT, I JA VA ESSER PARTIT DE BELL NOU DE D'ALLÀ CAP A GRECH, CAP A CERCAR SA SEUA DONA I SA LLAMPRIA MERAVELLOSA.

COM EN JUANET TORNÀ ESSER PARTIT DE D'ALLÀ, QUE JA ERA SORTIT D'AQUELLA CIUTAT, S'HI GIRÀ I VA DIR:

AIXÍ MATEIX ME'N DUCH UNA BONA RECORDANSA D'AQUEIXA CIUTAT: SES UYERES D'UN QUE VA FONDRE MES QUE NO TENIA,

I UN SERRÓ QUI SEYA EN-TERRA DE PLE QUE ERA DE DOBLES DE VINT I QUE ARA ESTÀ TAN PANSIT QUE JUST EY SON ROMASOS DOS TRISTS DURETS D'OR...

AIXÒ EL POSÀ MOLT CONSIRÓS AN EN JUANET, I FINS COMENSÀ A ENTRARLI FUNESTEDAT I ENGRONYAMENT;

...PERÒ ASSETSUAIXÍ SE REDRESSA DE COR I DIU:

¿I COM ESTAM AQUÍ? ¿I QUÈ ÈS AIXÒ QUE M'ENTRA ARA?

¿TRISTOR I FUNESTEDAT D'HAVER FETA UNA OBRA BONA COM ÈS PAGAR ES DEUTES D'AQUEIX MORT PER QUE EL POGUESSEN ENTERRAR, I SOBRE TOT PER QUE NO HAGUESSEN DE VENDRE AQUELLA VIUDA I ES SET INFANTONS?

¿I QUANT S'ÈS VIST QUE A UN LI HAJA DIT MALAMENT PER HAVER OBRAT BÉ? ¿NO MOS DIU S'ADAGI: «FÉ BÉ I NO MIRIS AN-E QUI»?

AMB AQUESTS PENSAMENTS EN JUANET VA RECOBRAR UN CORATGE FORA MIDA I JA NO ESTIGUÉ PUS CONSIRÓS NI ENGRONYAT; JA SE'N ANAVA DE D'ALLÀ BEN XALEST D'ESPERIT, ENCARA QUE UNA MICA MASSA JUGERET DE BOSSA; PERÒ LO QUE PENSAVA ELL:

AMB AQUEYS DOS DURETS D'OR QUE'M QUEDEN, PUCH FER UN PAREY DE DIES DE CAMÍ SI M'ESTAUVIY DE TOT LO SUPERFLUIX, SI NO FAS MES LLAYT QUE JUST LO NECESSARI. ¡MES ENVANT, DEU JA PROVEIRÀ!

AMB AIXÒ ARRIBA A UN HOSTAL, I HAGUÉ DE CAMVIAR UN DURET PER PAGAR S'HOSTALATGE.

SEGUEIX ENDAVANT, SE TORNA ATURAR A UN ALTRE HOSTAL; I COM HAGUÉ PAGAT AQUELL ALTRE HOSTALATGE, QUE JA NO LI QUEDAVA CAP CREU DES DURET QUE HAVIA CAMVIAT,

NOTÀ QUE DINS ES SERRÓ NO ESTAVA TOT-SOL AQUELL DURET SENSA CAMVIAR, SINO QUE N'HI HAVIA COMPAREGUT UN ALTRE, I PER LO MATEIX TORNAVA TENIR DOS DURETS D'OR EN PESSA.

¡CAP COM AQUESTA! ¿I D'ONT ME DEU HAVER COMPAREGUT AQUEST ALTRE DURET D'OR?

SOBRE TOT, JO EL TENCH AQUÍ DINS, I JA HU VEUREM QUE SERÀ AIXÒ! ¡BÉ PINTA SA COSA PER ARA, GRÀCIES A DEU!

SEGUÍ ENDAVANT CAMINA CAMINARÀS, SEMPRE CAP A GRECH. S'ATURA A UN ALTRE HOSTAL, I, PER PAGAR S'HOSTALATGE, CAMVIA UN ALTRE DURET D'OR;...

...¿QUÈ ME'N DIREU? ELL COM HAGUÉ PAGATS TRES O QUATRE HOSTALATGES AN ETS HOSTALS AONT FEYA RETURADA, QUANT JA NO LI QUEDAVA CAP CREU DES DURET QUE HAVIA CAMVIAT, NOTA QUE DINS ES SERRÓ EY TORNAVA TENIR DOS DURETS D'OR; N'HI HAVIA COMPAREGUT UN ALTRE DE BELL NOU.

NO VOS DICH RES SI EN COBRÀ DE CORATGE EN JUANET AB TOT ALLÒ, I COM MES ANÀ MES EN TENGUÉ, PERQUE CADA VEGADA QUE ACABAVA DE GASTAR UN DURET D'OR, ¡ZAS! N'HI COMPAREIXIA UN ALTRE DINS ES SERRÓ;

...I, EN HAVER GASTAT AQUELL, ¡ZAS! UN ALTRE; I JA'N TORNAVA TENIR DOS DE DURETS D'OR. PER AIXÒ EN JUANET MAY CAMVIAVA MES QUE UN DURET;...

...SEMPRE SE DEIXAVA S'ALTRE DINS ES SERRÓ, I AQUELL NO VOLIA ESTAR TOT-SOL, I EN CRIDAVA UN ALTRE.

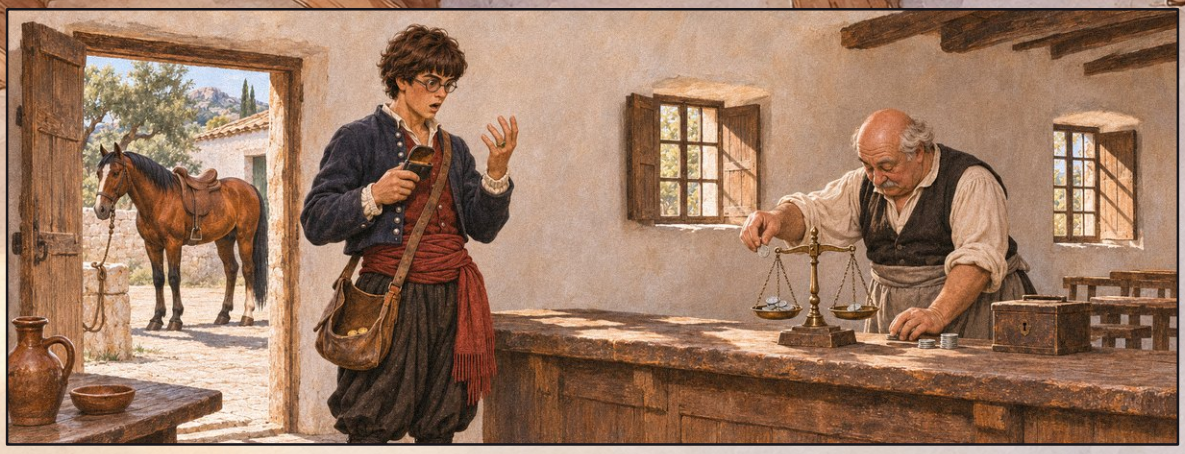

I LO BO TAMBÉ VA ESSER UN DIA QUE CAMVIAVA ES DURET D'OR, I SA PLATA QUE LI TORNAVEN DES CAMVI NO LI ACABAVA DE FER;

I, PER MIRARLA-SE BÉ, LI VÉ S'IDEA DE POSARSE AQUELLES UYERES DES MORT D'AQUELLA CIUTAT QUE LI HAVIEN DONADES PER RECORDANSA I QUE ENCARA NO LES S'HAVIA PROVADES.

LES SE POSA, I L'HOMO ROMANGUÉ ESGLAYAT, PERQUE TANT COM LI ALLARGAVA SA VISTA, VA VEURE PER TOT SENSA QUE PARETS NI PORTES NI EMBALUMS, EN NO ESSER COSSOS DE PERSONA, LI TAPASSEN LA VISTA;

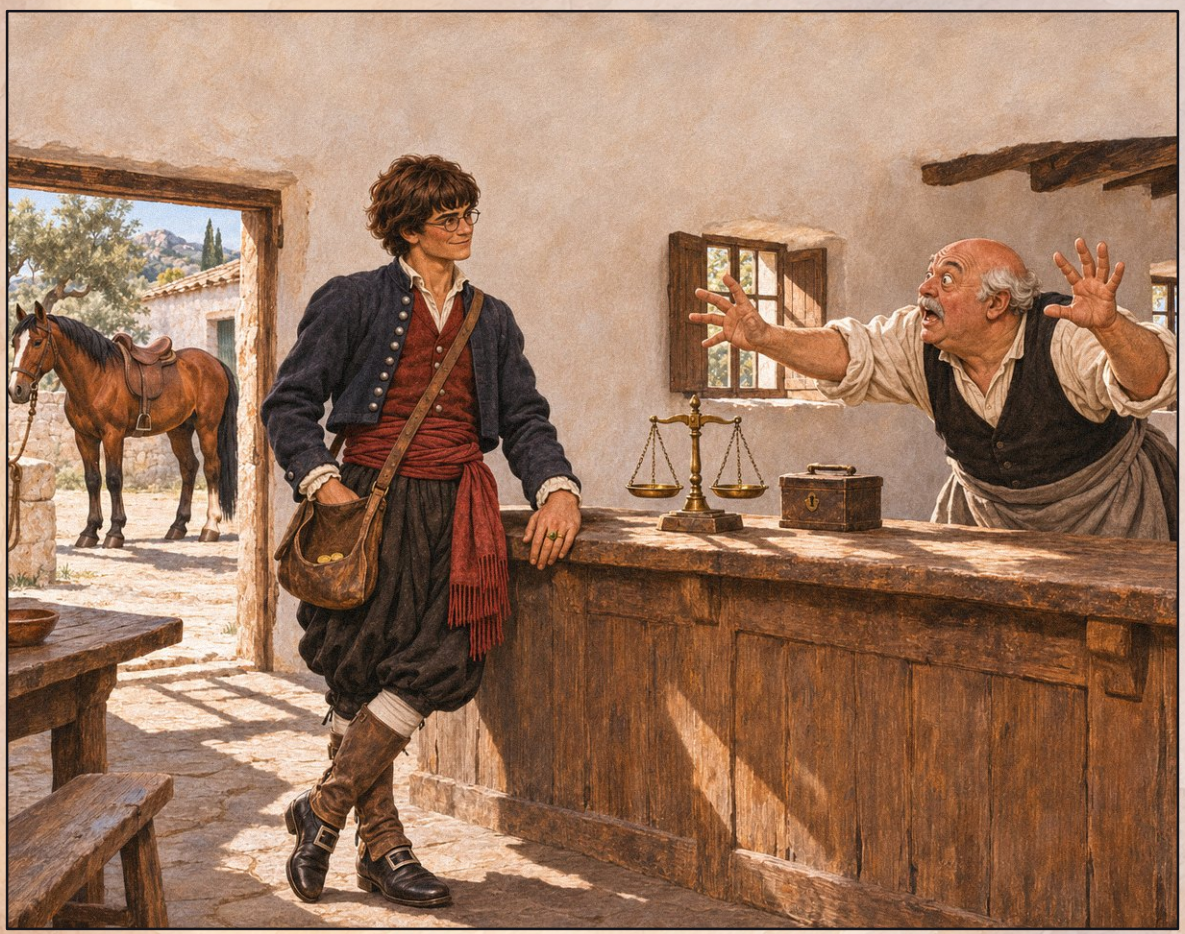

DE MANERA QUE PER SA SEUA VISTA, DUGUENT AQUELLES UYERES, TOT ERA COME DE VIDRE; I L'HOMO SE MIRAVA UNA CASA O UN EMBALUM QUALSEVOL, I TOT D'UNA JA VEYA TOT QUANT EY HAVIA DINS AQUELLA CASA, DINS AQUELL EMBALUM, PER AMAGAT I PER TANCAT QUE ESTIGUÉS

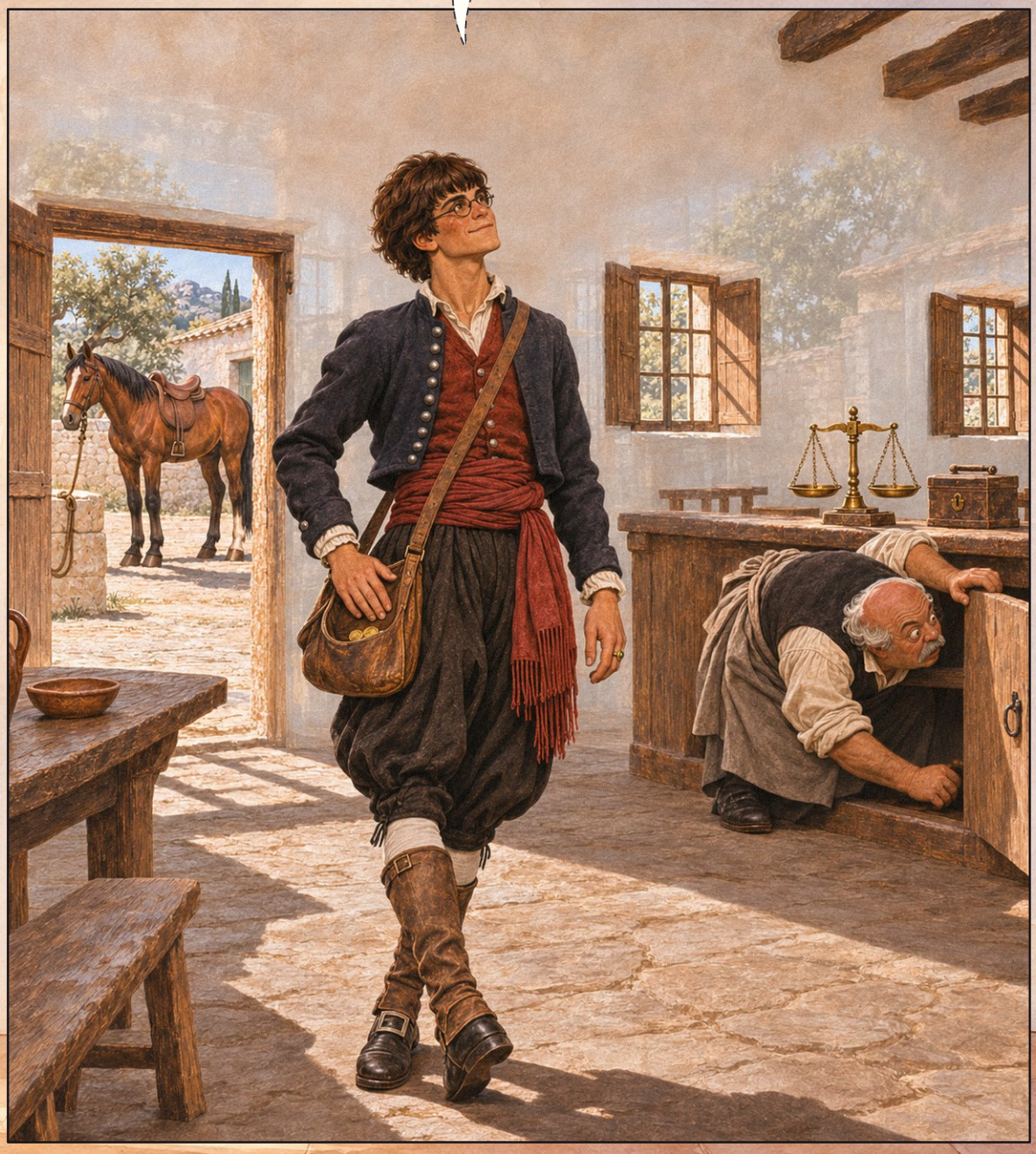
PERÒ NO SOLS LI SUCCEÍ AIXÒ AMB AQUELLES UYERES, SINO QUE S'HOMO QUE LI CAMVIAVA ES DURET D'OR, TOT D'UNA QUE EN JUANET SE POSA SES UYERES, EL VA PERDRE DE VISTA AN EN JUANET, I JA HU CRECH QUE PEGA CRIT I JA SE POSA A DIR:

PERÒ ¿QUÈ DIMONI ÈS AIXÒ? ¿PER ONT M'HA PRES AQUEST HOMO, QUE LI CAMVIAVA ES DURET D'OR? ¿COM POT ESSER, ABOLIRSE UN HOMO AIXÍ DAVANT SA MEUA VISTA?

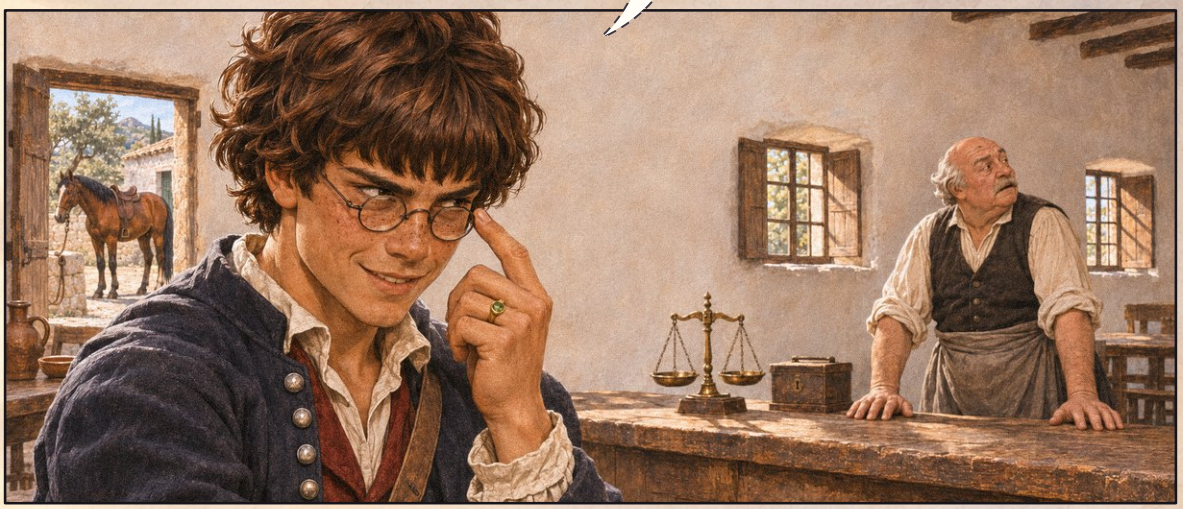
I EN JUANET SENTIA TOT ALLÒ I VEYA AQUELL HOMO LO MATEIX QUE ABANS DE POSARSE SES UYERES; PERÒ AQUELL HOMO NO'L VEYA A ELL.

ERA QUE AQUELLES UYERES TENIEN AQUEIXA VIRTUT: QUE ES QUI LES DUYA POSADES, EU VEYA TOT I NEGÚ EL VEYA A ELL.

¿AIXÍ VA AIXÒ? ¡BÉ MOS VA ES JOCH! ¡JA POT ESSER QUE ME EN SERVESCA FERM FERM D'AQUEIXES UYERES!
ME SEMBLA QUE ME SERVIRÀN, SI DEU HO VOL I MARIA, PER OBRIRME MOLTS DE PORTELLS.
¡QUE'M TIRIN D'UNA PASSA SI JO NO FAS MOLTA DE CARRERA AMB AQUESTES UYERES I AB SOS DOS DURETS D'OR DINS ES SERRÓ, QUE, EN LLEVARNE UN, N'HI COMPAREIX UN ALTRE!

¡SI QUE'M VA CONVENIR QUE AQUELLA POBRA VIUDA M'OFERÍS AQUEIXES UYERES PER RECORDANSA!

¡SI QUE'M VA CONVENIR TOPAR AN AQUELLA CIUTAT I ATURARME AN AQUELLA PLASSA I PAGAR ES DEUTES D'AQUELL MORT!... BONS SIGUEM NOLTROS, QUE DEU MAY FALTA.

I ¿QUÈ FA EN JUANET? SE LLEVA SES UYERES I LES S'ESTORJA BEN ESTORJADES, I A L'ACTE AQUELL HOMO DES CAMVI EL SE TORNA VEURE DAVANT, I JA HU CRECH QUE TORNÀ ROMANDRE ESGLAYAT DE QUE ASSETSUAIXÍ LI HAGUÉS TORNAT COMPARÈIXER.

EN JUANET LI VA FER ES DESINTÈS; ACABA D'ARREGLAR LO DES CAMVI, PEGA BOT DALT ES CAVALL, I LLENDERADA AN AQUEST, I ES CAVALL DE D'ALLÀ BEN ACANALAT CAP A GRECH, SEMPRE CAP A GRECH.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE, QUE A TOTHOM QUE TROBAVA, DEMANAVA CLARÍCIES D'UN PENYAL QUE S'ALSAVA DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL...

...PERÒ NEGÚ N'HI SABIA DONAR CAP NOVA, NEGÚ EN SABIA MÈ NI PERDIU DE TAL PENYAL NI DE TAL CASAL.

¿VOS CREYS QUE PER AIXÒ EN JUANET PERDÉS GENS ES CORATGE? IDÒ NO'L PERDIA GOTA, I SEMPRE TIRAVA ENDAVANT, CAMINA CAMINARÀS I DEMANA QUI DEMANA A TOTHOM QUE VEYA, DES PENYAL DE DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL.

SI POCA CLARÍCIA LI DONAVA UN, MANCO N'HI DONAVA S'ALTRE, FINS QUE UN DIA TOPA UNA DONETA VÉYA, QUE LI DEMANA ALMOYNA, DIENTLI QUE FEYA SET DIES QUE NO HAVIA TASTADET RES NAT DEL MON.

I ¿QUÈ FA EN JUANET? SE DESTIRA DES SERRÓ, L'OBRI, TREU UN DES DOS DURETS D'OR EN PESSA QUE HI DUYA, I EL DONA AN AQUELLA JAYETA...

...I ¡ZAS! LI COMPAREIX UN ALTRE DURET D'OR DINS ES SERRÓ, I JA EN TORNÀ TENIR DOS EN PESSA.

¡POREU FER COMPTES AQUELLA JAYETA SI HI DEGUÉ ROMANDRE SATISFETA! I ¿QUÈ ME'N DIREU? ELL COM EN JUANET LI DEMANÀ DES PENYAL DE DINS MAR AB SO CASAL AN ES CAP-CURUCULL, ELLA VA DIR:

JO NO T'HO SABRIA DIR ¡O JOVENET! AONT DEVERS CAU AQUEIX PENYAL QUE'M DEMANES;

PERÒ PORIA ESSER QUE HU SABÉS UN GERMÀ MEU ERMITÀ QUE ESTÀ DEMUNT AQUEIXES MUNTANYES QUE TENIM DAVANT, DINS ES GRECH.

AQUEST GERMÀ MEU ÈS EL REY DETS ANIMALS DE LA TERRA,

I PORIA ESSER QUE ELL EU SABÉS AONT CAU AQUEST PENYAL, PERQUE ELL PER VIA DETS ANIMALS SAB MOLTES DE COSES.

EN JUANET, COM SENTÍ AIXÒ, PEGA ESPERONADA I ALTRA AN ES CAVALL, I JA LI DONA CAP AN AQUELLES MUNTANYES QUE TENIA DAVANT DINS ES GRECH.

CAMINA CAMINARÀS, S'ENFILA PER AQUELLES MUNTANYES, ARRIBA A SA CUCUYA, I AFINA S'ERMITÀ QUE AQUELLA JAYETA LI HAVIA DIT, DAVANT SA SEUA ERMITA...

...QUE LA TENIA AN ES CAP-CURUCULL MES ALT DE TOT AQUELL SERRAL. S'HI ACOSTA, I L'ESCOMET AB TOTA CORTESIA.

ERMITÀ DE DEU. ¿SE CONTÉ VERITAT QUE SOU EL REY DE TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA?

¡PER ELL ME TENCH!

...S'ERMITÀ, QUE ERA UN JAY ESQUERP I RAVASCÓS, AMB UNS UYS COME CALIUS I UNA BARBA BLANCA QUE LI PEGAVA PER SA CINTA, I HÀBIT DE LLATRA DE PAUMA QUE LI TAPAVA TOT ES CÒS, FORA ES CAP, SES MANS I ES PEUS.

I ¿PER QUINES CINCH CENTES, TE'N VENS ARA A DEMANARME TOT AIXÒ?

¡JO VOS HO DIRÉ, ERMITÀ DE DEU!

I AQUÍ L'HOMO LI CONTA A S'ERMITÀ TOT LO QUE LI HAVIA PASSAT: QUE LI HAVIEN PRESA SA DONA, I LA SE'N HAVIEN DUYTA DINS UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL D'UN PENYAL QUE S'ALSAVA DINS MAR, DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIU SES SEGUES DINS ES GRECH;...

...I QUE ELL, EN JUANET, HAVIA FETA SA PROMESA DE CERCAR AQUELLA DONA SEUA FINS I TANT QUE L'HAURIA TROBADA, COSTÀS LO QUE COSTÀS.

TROB, QUE ES TEUS PENSAMENTS SON MOLT AVENGUTS, I QUE FAS LO QUE VOL DEU.

¿ETS CASAT? IDÒ TE PERTOCA ESTAR AB SA DONA. ¿LA T'HAN PRESA? IDÒ L'HAS DE CERCAR FINS QUE L'HAGES TROBADA!

IDÒ BONO, A VOS VENIA JO, ¡OH ERMITÀ DE DEU! A VEURE SI, COME REY DE TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA QUE SOU,

ME SABRÍEU DONAR UN CAMÍ PER TROBAR AQUEST CASAL AONT ESTÀ TANCADA SA MEUA POBRA DONA.

NO RES. DEMÀ DEMATÍ A PUNTA DE DIA CRIDARÉ TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA;

I LES DEMANAREM SI SABEN ELLS AONT DEVERS CAU AQUEST PENYAL QUE SURT DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL.

¡GRAN MERCÈ ME FAREU, ERMITÀ DE DEU!

RESEN EL ROSARI; SOPEN, I TÓMBALA! CADASCÚ DINS SA SEUA CEL·LETA, PERQUE S'ERMITÀ EN TENIA TRES: UNA PER ELL, I DUES P'ETS ANADORS I VENIDORS QUE TOPAVEN PER AQUELLS PARATGES TAN LLUNY DE REMEYS, I LI DEMANAVEN COBRI.

LO ENDEMÀ DEMATÍ A TRENCH D'AUBA S'ERMITÀ, QUE JA FEYA HORES QUE ESTAVA AMB ORACIÓ, DESXONDEIX EN JUANET, PASSEN PLEGATS ES PARE-NOSTROS DE S'AIXICARSE, BERENEN AB QUATRE GRAPADES...

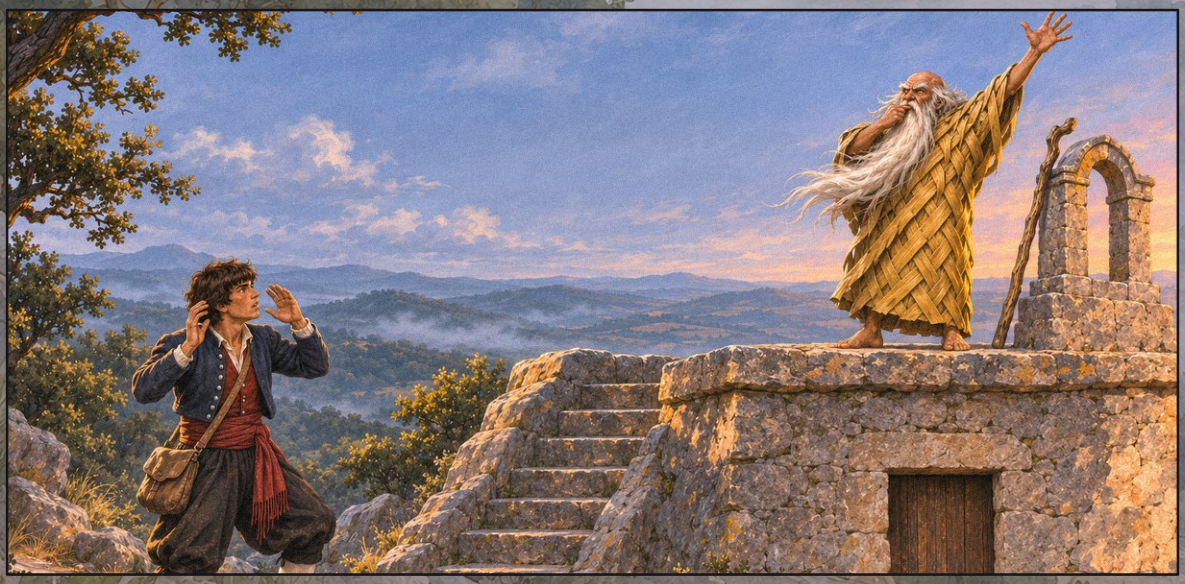
...I TOT D'UNA QUE COMENSÀ A ESSER DE DIA, S'ERMITÀ S'ENFILA DEMUNT S'ERMITA, I JA ÈS PARTIT A SIULAR, I TOT ALLÒ RESPLENDIA AB SOS SEUS SIULOS.

SEMBLAVA MENTIDA QUE UNA MICA DE JAY COM ERA ELL, HAGUÉS DE PORER SIULAR TAN GRANAT.

I ENTRE SIULO I SIULO DEYA AB TOTA QUANTA DE VEU SE PORIA TREURE, QUE ERA UNA COSA D'ESPANT:

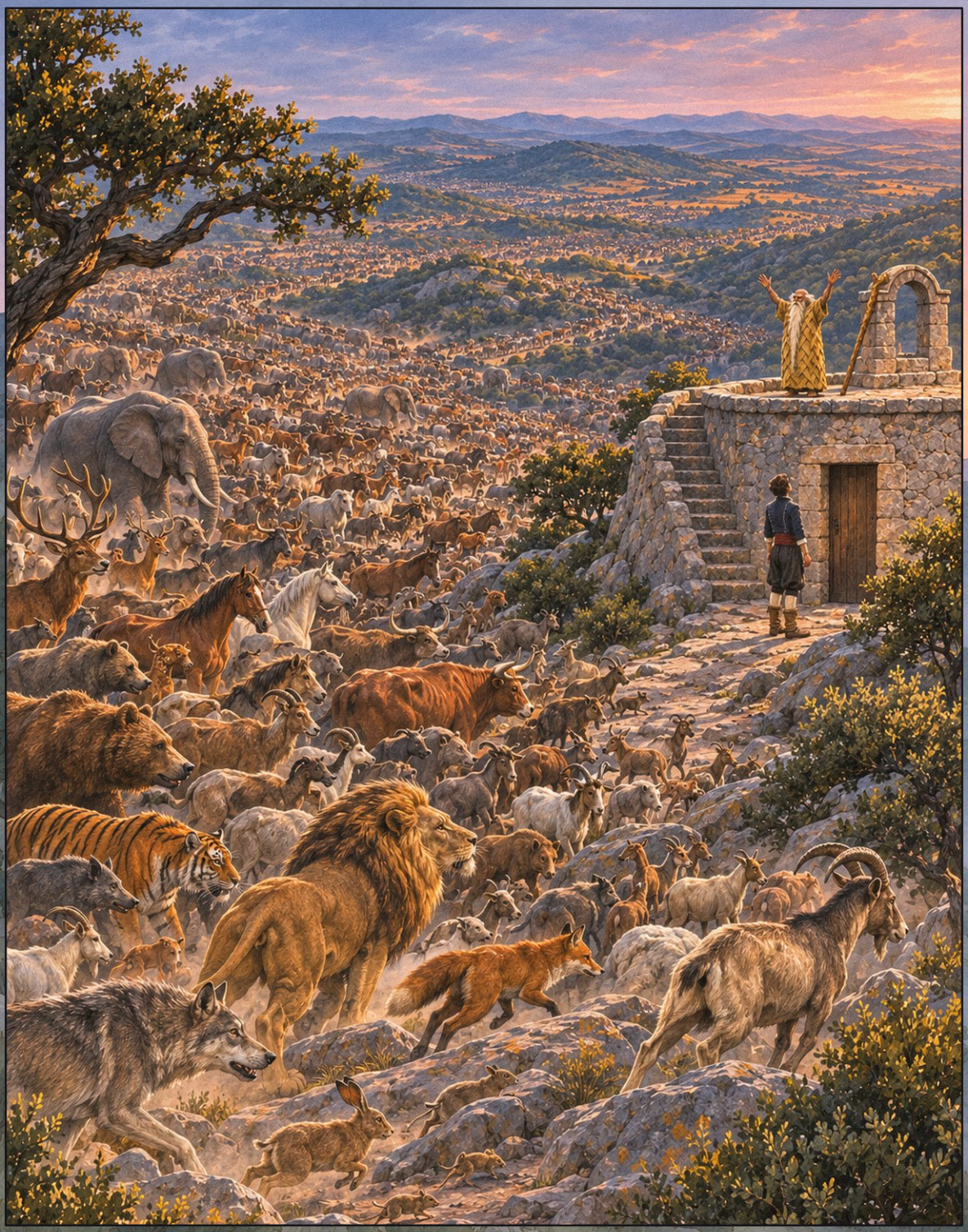
¡HALA, ANIMALETS DE DEU, QUE VOS HE MESTER FORSAT FORSAT! ¡ES EL REY QUE DEU VOS HA POSAT, QUE VOS CRIDA!

¡HALA IDÒ, SI COMPAREIXEU! ¡HALA IDÒ, FORA SÒN! ¡FORA VESSA!

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE A L'ACTE SE COMENSÀ A SENTIR UNA REMOR ESGLAYADORA COM SA QUE FA LA MAR EN ANAR MOLT MOGUDA, COM SA QUE FA UNA TORRENTADA GROSSA QUE SE'N VÉ, ESBRONCANT PER TOT I ARREGUSSANTHO TOT.

EREN ETS ANIMALS DE LA TERRA QUE COMPAREIXIEN, TOTS TAN PEUS ALTS COM PORIEN.

I AL PUNT TOT ALLÒ VA ESSER PLE D'ANIMALS I MES ANIMALS; I ESTAVEN MES ESPESSOS QUE'S CABEYS DES CAP, I OMPLIEN TOT LO QUE DESTRIAVA SA VISTA DESDE S'ERMITA.

¡VAMOSTAQUI, SR. REY! ¡MANAUMOS FEYNES QUE SAPIGUEM FER!

SA FEYNA QUE VOS MAN, ÈS QUE'M DIGUEU SI HEU VIST MAY O SI SABEU AONT DEVERS CAU UN PENYAL AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL,

DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ A ON FAN ES NIU SES SEGUES DINS ES GRECH.

CAP D'AQUELLS ANIMALS DE TOTA AQUELLA TRACALADA DE MILENARS DE MILIONS BADÀ BOCA; ESPERAVEN QUE ES CAPORAL DE TOTS, ES LLEÓ, MOTÀS. A LA FI ES LLEÓ DIGUÉ:

¡JO NO HE VIST MAY TAL PENYAL, NI NOVES!

¡NI JO TAMPOCH!

¡NI JO TAMPOCH!

¡I JO MANCO!

I TOTS AQUELLS ANIMALS, UN DERRERA S'ALTRE, VAREN DIR QUE MAY HAVIEN VIST TAL PENYAL, NI NOVES.

SR. REY, ¿QUE PORIA DIR UNA PARAULA?

MALDAMENT SIGUEN DUES.

IDÒ, TROP QUE ÈS NATURAL QUE NOLTROS QUE NO MES TREPITJAM TERRA, QUE NO SABEM VOLAR NI NEDAR;

ÈS MOLT NATURAL QUE NO SAPIGUEM MÈ NI PERDIU D'UN PENYAL DE DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL, QUE SE VEU QUE CAP DE NOLTROS EY HA CAPLLEVAT MAY, TOTA VEGADA QUE NEGÚ L'HA VIST NI EN SAP TRALLAT NI MEMÒRIA.

AIXÒ TAL VOLTA EU SABRIEN ES PEIXOS DE LA MAR O ETS AUCELLS DEL CEL.

¡SI QUE TÉ RAÓ SA RABOA!

...I SE'N TORNAREN TOTS, CADASCÚ PES SEU VENT, CAP AN ES SEU AGRE, AMB UN PEU DAVANT S'ALTRE I TRIS-TRÀS TRIS-TRÀS.

BONO. ¡JA'L VEUS AN ES FRIT! TE CONVENDRIA ARRIBAR FINS AN EL REY DES PEIXOS DE LA MAR, QUE ÈS UN ALTRE ERMITÀ GERMÀ MEU
QUE TÉ S'ERMITA DEMUNT AQUELL SERRAT DE MUNTANYES TANT BLAVENQUES QUE DESTRIAM DINS ES GRECH;
TÉ SA SEUA ERMITA JUST AN ES CANTELL D'UN BECH DE PENYES COM NOU O DEU CAMPANARS D'ALTES QUE BEQUEN DINS MAR, I D'ALLÀ DALT TÉ BO DE RETGIR ES PEIXOS DE LA MAR.
¡IDÒ ARA MATEIX M'HI ESPITX! ¡I MILIONS DE GRÀCIES, ERMITÀ DE DEU, D'AQUEIX FAVOR TAN GROS COM M'HEU FET!
¡AIXÒ NO ÈS COSA!

EN JUANET PEGA BOT DALT ES CAVALL, I DE D'ALLÀ CAP AN AQUELL SERRAT DE MUNTANYES TAN BLAVENQUES DINS ES GRECH.

CAMINA CAMINARÀS EN JUANET CAP AN AQUELLES MUNTANYES VA HAVER DE MESTER UNS QUANTS DIES PER ARRIBAR AN ES CAP-CURUCULL.

COM EY VA ESSER, MIRA QUI MIRA SI COLOMBRARIA EN-LLOCH AQUELL ERMITÀ, REY DE TOTS ES PEIXOS DE LA MAR, A LA FI EL GUIPA QUE FEYNETJAVA DAVANT S'ERMITETA...

...XARAVEL·LA I MENUDONA I ASSEGUDA JUST AN ES CANTELL D'AQUELL BECH DE PENYES TAN ALTES, AN ES PEUS DE LES QUALS S'ESBALTIEN SES ONES DE LA MAR, RENOUERES O APACIVADES SEGONS ES VENT D'ONT VENIA.

S'ERMITÀ ERA UN VEY ESQUERP I RAVASCÓS, AMB UNA BARBA BLANCA QUE LI PEGAVA PER SA CINTA I AMB UNS UYS COME CALIUS FLAMETJANTS.

EN JUANET S'HI ACOSTA, I L'ESCOMET AB SA REVERÈNCIA I CORTESIA QUE PERTOCAVA, TOT DIENTLI:

¡ALABAT SIA DEU, ERMITÀ DEL SENYOR!

SI NO VOS DICH PER QUÈ SOM VENGUT, NO HU SABREU.

IDÒ, VENCH DE VEURE ES VOSTRO GERMÀ, EL REY DE TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA, QUE M'ENVIA A VOS, PERQUE M'HA DIT QUE SOU EL REY DE TOTS ES PEIXOS DE LA MAR.

¡ALABEMLO PER A SEMPRE!

JOVENET, SI TOTES LES DIUS TAN AVENGUDES, PARLARÀS MOLT GARRIT.

PER ELL ME TENCH, PERQUE DEU M'HI HA FET.

IDÒ, HEU DE CREURE I PENSAR, ERMITÀ DE DEU, QUE A MI M'HAN FETA SA MALA INJUSTÍCIA DE PENDRE'M SA DONA,

I LA SE'N DUGUEREN DINS UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL D'UN PENYAL QUE S'ALSA DINS MAR, CATORZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ ONT FAN ES NIU SES SEGUES, DINS ES GRECH.

¡BÉ HU POREU DIR, ERMITÀ DE DEU! IDÒ JO PERQUE M'HI VAIG CASAR, VUY ESTAR AMB ELLA; I ESTICH BEN RESOLT A NO ATURARME DE CERCARLA FINS QUE LA PUGA ATÈNYER.

¡SÍ QUE LA SE'N HAN DUYTA ENFORA, IDÒ, AN AQUEIXA DONA TEUA, OH JOVENET!

¡TROP QUE FAS MOLT BÉ, OH JOVENET! QUI ÈS CASAT, QUE ESTIGA AB SA DONA. AIXÒ VOL DEU.

IDÒ BONO. CORRE QUI CORRE MON I CERCA QUI CERCA PER TOT SA MEUA DONA, VAIG TOPAR A SES MUNTANYES DES VOSTRO GERMÀ EL REY DE TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA, A VEURE SI ELL ME SABRIA DIR CAP AONT HAVIA DE PENDRE PER TROBAR AIXÒ QUE CERCH.

ME DIU ELL QUE NO HU SAB, I CRIDA TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA, I ELZE DEMANA SI CAP D'ELLS HA VIST NI TOPAT MAY TAL PENYAL NI CASAL, I CAP N'HI HAGUÉ QUE L'HAGUÉS VIST NI TOPAT MAY.

LLAVÒ ELL ME DIGUÉ QUE TAL VOLTA VOS EU SABRÍEU, AONT CAU TAL PENYAL O HU PORÍEU ACLARIR AB SOS PEIXOS DE LA MAR, PERQUE PER FORSA N'HI HAN DE TOPAR DE PEIXOS DEVERS AQUELL PENYAL SI S'ALSA DE DINS MAR.

MAY HAVIA SENTIT ANOMENAR TAL PENYAL NI CASAL; PERÒ POREM CRIDAR ES PEIXOS DE LA MAR, VEYAM SI CAP D'ELLS MOS NE DONA CLARÍCIES!

AIXÒ COSTARÀ POCH. LO QUE HI HA QUE NO ELZE POREM CRIDAR FINS DEMÀ DEMATÍ ABANS QUE ETS ANIMALONS PRENGUEN BORDADA,

PERQUE ¡SABEU QUE HAN DE TROMPITXAR, ELS POBRETS, PER BESQUETJARSE LA VIDA!

¡OH, QUIN FAVOR MES GROS ME FARÍEU, ERMITÀ DE DEU, SI ELZE CRIDÀVEU AN ES PEIXOS I ELS HO DEMANÀVEU AN AIXÒ!

MASSA FAVOR ME FAREU, SI ELZE CRIDAU DEMÀ DEMATÍ.

I «EN NOM DEL PARE I DEL FILL I DE L'ESPERIT SANT» SE SENYEN, PASSEN EL ROSARI I UN BON ENFILAY DE «PARE-NOSTROS», SOPEN PRIMET PER NO PASSAR MALA NIT, I SE'N VAN A GEURE.

UN POCH PASSAT MITJA NIT S'ERMITÀ S'AIXECA PER FER SES SEUES DEVOCIONS, I A PUNTA D'AUBA CRIDA EN JUANET, QUE S'AIXECA TOT RABENT; PASSEN PLEGATS ES «PARE-NOSTROS» DE S'AIXECARSE, BERENEN AB QUATRE GRAPADES;...

...I, COM COMENSAVA A ESSER DIA CLAR, S'ERMITÀ DE DEU SE POSA JUST AN ES CANTELL D'AQUELL BECH DE PENYES, GIRAT A LA MAR, I JA ÈS PARTIT SIULA QUI SIULA.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE SE TREYA UNS SIULOS TAN FORTS I TAN FORTS AQUELLA MICA DE VEY D'ERMITÀ, QUE PAREIXIA MENTIDA QUE POGUÉS SIULAR TAN GRANAT; TOT RESPLENDIA, I ENTRE SIULO I SILO DEYA CRIDANT:

¡OH, PEIXOS DE DEU! ¡TOTS VOLTROS QUE COETJAU I TRESCAU PER DINS MAR! ¡COMPAREIXEU AQUÍ MES QUE DEPRESSA, TOTS QUANTS SOU!

¡DE PART DE DEU QUE M'HA FET REY VOSTRO, VOS DICH I VOS MAN QUE COMPAREGUEU!

¡HALA, IDÒ, PEIXOS DE DEU, NO VOS FASSEU ESPERAR MASSA! ¡AQUÍ TENIU TOTS SES FEYNES! ¡HALA IDÒ, PER L'AMOR DE DEU!

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL AL PUNT COMENSEN A COMPARÈIXER BAIX D'AQUELL BECH DE PENYES, AN ES PEU D'AQUELL PENYALAR, ESBARTS I MES ESBARTS DE PEIXOS GROSSOS, PETITS I MITJANSERS.

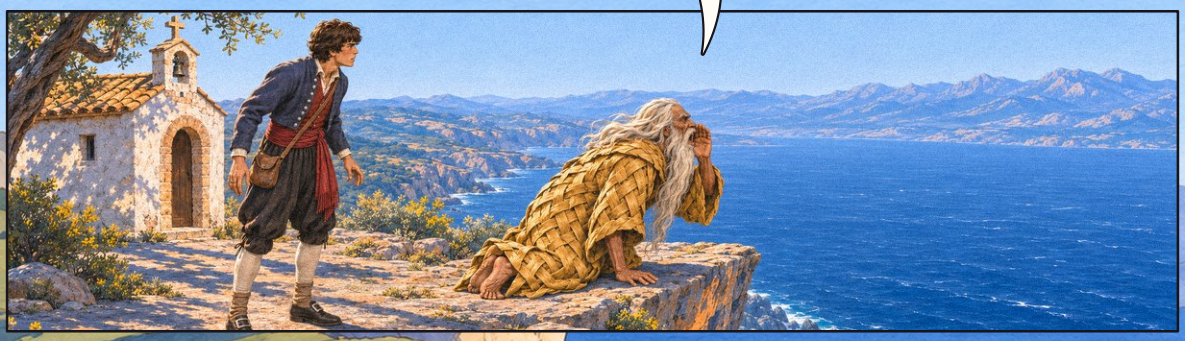
ALLÀ HAURÍEU VISTS ESTOLS DE BALENES I DE MOLARS, ESTOLS DE CAVALLS MARINS I VEYS-MARINS I TAURONS, ESTOLS DE DELFINS I DE PEIXOS-ESPASES,...

...I DE PEIXADA MENUDA NO HU VOLGUEU SEBRE ES MILIONS DE CAPARRINS QUE HI GUAYTAVEN; PERQUE AIXÒ SÍ, TOT AQUELL PEIXAM, TOT AQUELL PEIXUM, TOT AQUELL PEIXIM, TANT DE MILENARS DE MILENARS DE PEIXOS COM COMPAREIXIEN, TOTS S'ARREMOLINAVEN BAIX D'AQUELL PENYALAR DE S'ERMITA DE S'ERMITÀ DE DEU;...

...TOTS TREYEN ES NAS FORA DE S'AYGO, TOTS GUAYTAVEN I ALUYAVEN EL REY A VEURE QUÈ LES DIRIA DE DEMUNT AQUELL BECH DE PENYES QUE VOLAVA DEMUNT LA MAR, FENT UNA BARBACANA ESGLAYADORA.

BONO, VOS HE CRIDATS PER VEURE SI CAP DE VOLTROS ME SABRÀ DONAR CLARÍCIA D'UN PENYAL QUE S'ALSA DE DINS MAR I QUE TÉ UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL, I AIXÒ ÈS DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ ONT FAN ES NIU SES SEGUES, DINS ES GRECH.

CAP D'AQUELLS PEIXOS BADAVA BOCA PERQUE CAP VOLIA ESSER ES PRIMER, FINS QUE A LA FI PARLA SA BALENA I DIU:

JO NO SÉ RES DE TAL PENYAL NI DE TAL CASAL. POT ESSER QUE QUALQUE PICH EN SIA PASSADA RAN-RAN, SENSA TEMERME'N.

TOTS ETS ALTRES PEIXOS DE LA MAR, UN DERRERA S'ALTRE, VENGUEREN A DIR LO MATEIX: QUE'N VEYEN A BETZEF DE PENYALS I QUE N'HAVIEN VISTS SEMPRE, PERÒ QUE ELLS NO MIRAVEN ES CAP-CURUCULL, I MANCO SI AQUEIX ERA GAYRE ALT, SINO QUE MIRAVEN MES DEVERS SES VORERES AONT S'ESCLAFEN I S'ESBALTEIXEN SES ONES, PER NO PEGAR A PENYES O NO ROMANDRE ENCALLATS DINS CAP ARENAL.

EN RUDES, CAP D'AQUELLS MILENARS DE PEIXOS VA SEBRE RES DE CAP PENYAL QUE TENGUÉS AN ES CAP-CURUCULL CAP CASAL NI CASULL.

I LLAVÒ ES DELFÍ DEMANÀ SA PARAULA I S'ERMITÀ DE DEU LA HI DONÀ, I VA DIR:

SENYOR REY DE TOTS ES PEIXOS DE LA MAR, AIXÒ QUE VOSSA REYAL MAGESTAT MOS DEMANA A NOLTROS SERIA MES FÀCIL QUE HU SABESSEN ETS AUCELLS DEL CEL,

ELLS QUE VAN A L'AYRE I LES LLEU MES ESCAMPAR LA VISTA PER DALT CUCUYES I CAP-CURUCULLS DE MUNTANYES I TURONS.

AIXÒ ÈS LO QUE HI TROB, I HU HE VOLGUT AMOLLAR PER LO QUE PUGA CONVENIR A VOSSA REYAL MAGESTAT.

GRAN MERCÈ M'HAS FETA, ESTIMAT DELFÍ, AMB AIXÒ QUE M'HAS DIT, QUE PROU EU TENDREM EN COMPTE.

I A-LES-HORES SE GIRA S'ERMITÀ DE DEU A TOT AQUELL PEIXIM, PEIXAM I PEIXUM, I ELZE DIU:

NO RES IDÒ, ANIMALETS DE DEU, JA ESTAU LLESTS DE LO QUE JO VOLIA DE VOLTROS. JA VOS NE POREU TORNAR PER ALLÀ ONT SOU VENGUTS, I FEYS TOTS SA VOSTRA VIA TAN BÉ COM SABREU!

¡TANTES DE GRÀCIES A TOTS, I PERDONAU DE L'ENFADO!

¡NO HI HA ENFADO NEGÚN!

...I CADASCÚ VA PENDRE PER SON VENT MES QUE DEPRESSA CAP AN ES SEU AGRE PER BESQUETJARS'HI LA VIDA SEGONS COSTUM.

BONO. JA HAS SENTIT ES MANIFEST; NO'N SABEN RES ES PEIXOS DE LA MAR D'AQUEIX PENYAL AB SO CASAL AN ES CAP-CURUCULL, QUE TU CERQUES.
LO QUE HI HA QUE ES DELFÍ, AB LO QUE MOS HA DIT, T'OBRI UN PORTELL QUE'T POT SERVIR DE MOLT.

ES BEN VER QUE SI NEGÚ HA D'HAVER VIST AQUEST CASAL HAN D'ESSER ETS AUCELLS DEL CEL.

I CAURÀ BÉ, PERQUE JUSTAMENT UN ALTRE GERMÀ MEU QUE CAPLLEVA DEMUNT AQUELLES MUNTANYES QUE GUAYTEN TAN BLAVENQUES DINS ES GRECH, ÈS EL REY DE TOTS ETS AUCELLS DEL CEL.

PER LO MATEIX ¡OH JOVENET! TE CONVÉ A CARAMULL ESPITXART'HI, VEYAM SI ELL TE PODRÀ ENCAMINAR BÉ CAP ALLÀ ONT DIUS QUE ÈS SA TEUA DONA.

EN JUANET VA DONAR MILIONS DE GRÀCIES AN AQUELL ERMITÀ DE DEU; I DIENTLI «A-REVEURE» I «AB DEU-SIAU» JA LI VA HAVER ENVELAT CAP AN AQUELLES MUNTANYES TAN BLAVENQUES QUE GUAYTAVEN ALLÀ LLUNY DINS ES GRECH.

L'HOMO SE'N ANAVA TOT XARPAT, BRAS SONANT I OREYA FUMANT I PLE DE CORATGE, AMB AQUELLES UYERES D'AQUELL MORT QUE TENIEN TANTA DE VIRTUT, BEN ESTOJADES...

...I BEN ALERTA QUE ANAVA A POSARLES-SE GENS MENTRES NO LI FOS PRECÍS, PERQUE DEYA ELL:

NO CONVÉ ABUSARNE; JUST HAN D'ESSER PER UN CAS DE CASOS. I LLAVÒ QUE SI LES COMENSAVA A DUR, ESTARIA MES ESPOSAT A PERDRELES O A QUE QUALCÚ DE COP-DESCUYT LES ME FÉS SEUVATGES.

AB SO SERRÓ JA NO PORIA FER LO MATEIX, PERQUE CADA INSTANT EL S'HAVIA DE TREURE, PERQUE JA'S SAP QUE UN NO HI POT ANAR P'EL MON SENSA TREURE'S ES SERRÓ, JA QUE CADA INSTANT EY HA QUE AFLUIXAR LA MOSCA I AMOLLAR CLOPINSOS.

EN JUANET AIXÍ MATEIX LI TENIA MOLT DE COMPTE AN AQUELL SERRÓ, PERQUE LI ERA MES NECESSARI QUE NO SES UYERES, I D'UN BON TROS.

BASTA CONSIDERAR QUÈ LI HAURIA PASSAT SI LI SAUPEN AQUELL BO DE SERRÓ, QUE AB SO HAVERLO BUYDAT PER PAGAR ES DEUTES D'AQUELL MORT,...

...HAVIA COBRADA AQUELLA VIRTUT TAN MERAVELLOSA QUE, QUANT EN JUANET EN TREYA UN DES DOS DURETS D'OR, ES QUI HI ROMANIA TOT D'UNA EN CRIDAVA UN ALTRE, I EN JUANET JA TORNAVA TENIR PER TIRAR ENDAVANT.

JUGERET ANAVA L'HOMO DE BOSSA, PERÒ NO LA DUYA BUYDA MAY; SEMPRE HI DUYA PROU RECAPTE PER FERSE ENVANT, I AIXÍ ENCARA LI CONVENIA MES PER NO VEURE'S ESPOSAT A QUE QUALQUE COMPANYIA DE LLADRES LI PEGÀS UN SALT.

NO ÈS IDÒ GENS ESTRANY SI TAMBÉ EL DUYA BEN ESTOJAT I BEN REGOSITJAT AN AQUELL SERRONEL·LO EN JUANET, TANT COM EY DUYA SES UYERES,...

...PERQUE SENSA ALLÒ PRONTE SERIA ROMÀS ENROCAT I HAURIA FET ES BATEGOT I HI HAURIA DEIXATS ETS OSSOS PER AQUELLA MALA PETJA DEL DIMONI D'AQUELLES MARS PERDUDES PER ONT TRESCAVA PER TROBAR SA DONA I SA «LLAMPRIA MERAVELLOSA» QUE SA MALA ÀNIMA DE S'ONCLO MORO LI HAVIA ESPAMPOLADES.

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE EN JUANET TANT POTOYÀ CAP AN AQUELLES MUNTANYES QUE S'ALSAVEN LLUNY BEN LLUNY DINS ES GRECH...

...I TANT S'HI ARRIBÀ A ENFILAR SEMPRE CAP AMUNT I CAP AMUNT, QUE ARRIBÀ AN ES CAP-CURUCULL DE TOT, I ALLÀ M'HI TROBA AQUELL ERMITÀ QUE CERCAVA, QUE FEYNETJAVA DAVANT SA SEUA ERMITA.

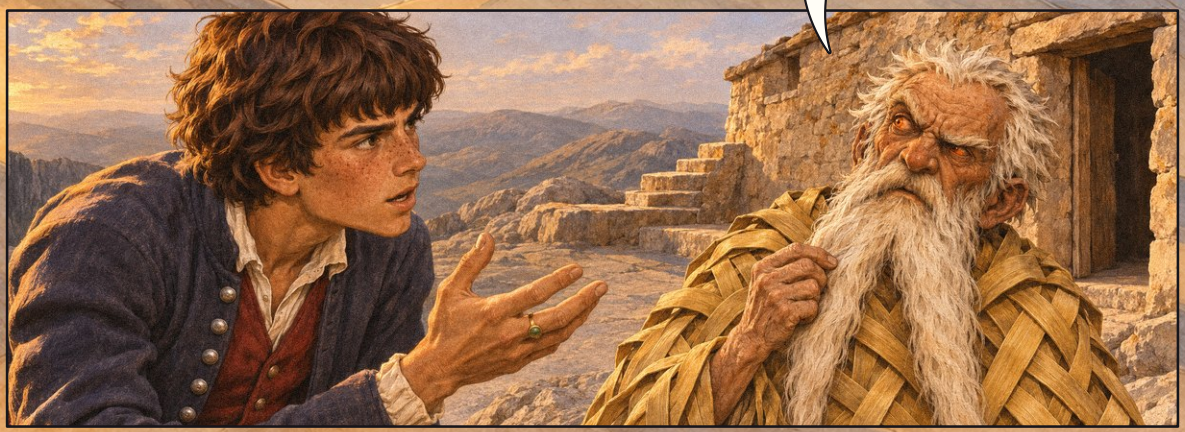
ERA UN VEY ESQUERP, RAVASCÓS, AMB UNA BARBA QUE LI PEGAVA PER SA CINTA, AMB UNS UYS COME CALIUS FLAMETJANTS.

EN JUANET S'HI ACOSTA I L'ESCOMET AB TOTA SA CORTESIA QUE VA SEBRE.

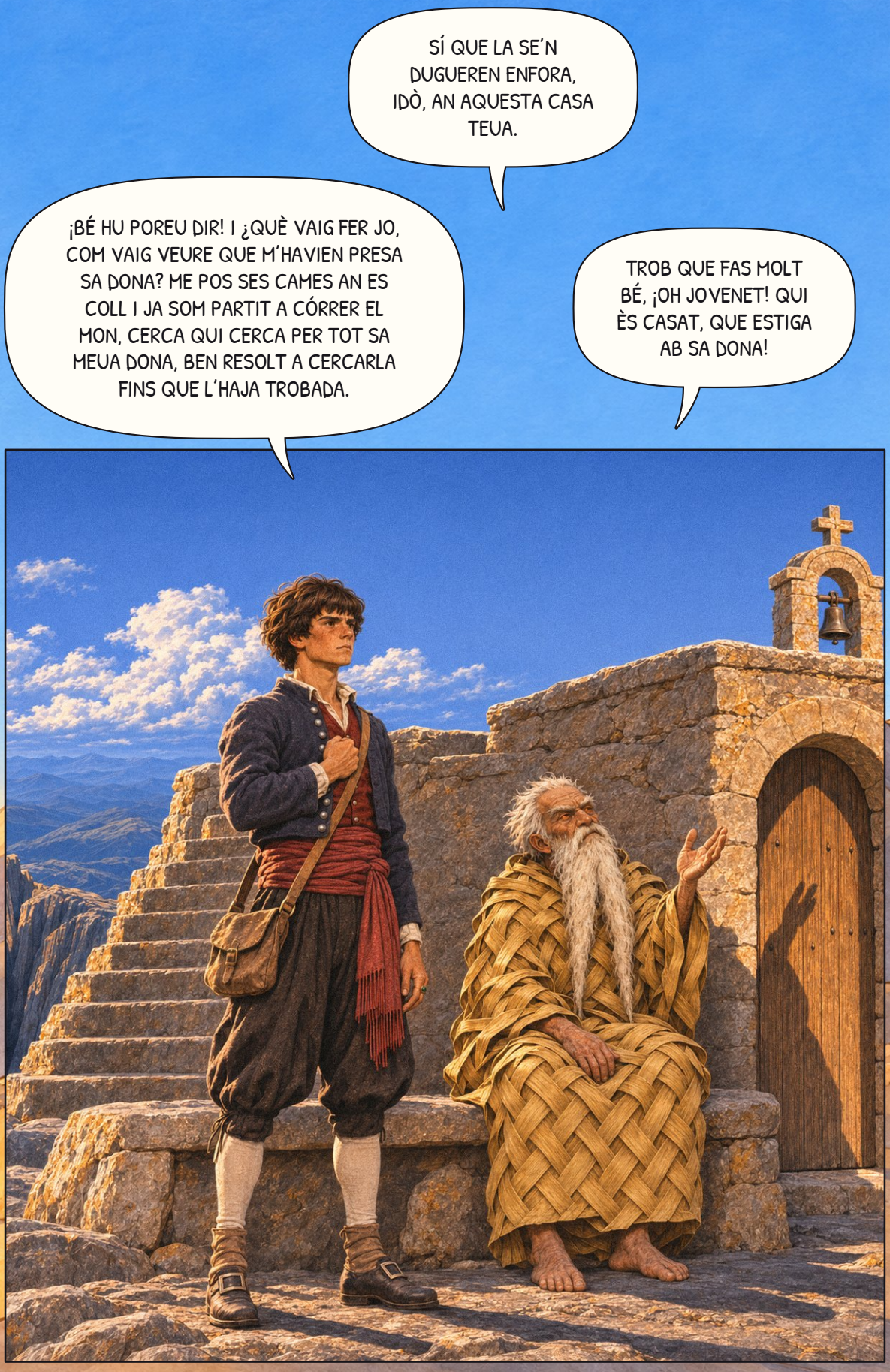

¡OH ERMITÀ DE DEU! SI NO ÈS MASSA PREGUNTAR, ME DIRÍEU SI SOU VOS QUE TENIU ALTRES DOS GERMANS ERMITANS?

SÍ QUE DIUS VER, OH JOVENET! ¿I COM EU SAPS QUE ELZE TENCH?

PERQUE SOM ROMÀS AB CADA UN D'ELLS UN VESPRE A SA SEUA ERMITA.
I ¿COM AIXÍ TOPARES A SA SEUA ERMITA?
ES QUE QUI HA MESTER FOCH AB SOS DITS LO CERCA.
HEU DE SEBRE ¡OH ERMITÀ DE DEU! QUE UNA MALA ÀNIMA ME VA PENDRE SA MEUA DONA I TOT QUANT TENIA, I SE'N HO DUGUÉ TOT AB SA CASA QUE JO HABITAVA;
QUANT JO NO HI ERA, SE'N HO DUGUÉ TOT AN ES CAP-CURUCULL D'UN PENYAL QUI S'ALSA DINS MAR, DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ A ON FAN ES NIU SES SEGUES, DINS ES GRECH.

SÍ QUE LA SE'N DUGUEREN ENFORA, IDÒ, AN AQUESTA CASA TEUA.
¡BÉ HU POREU DIR! I ¿QUÈ VAIG FER JO, COM VAIG VEURE QUE M'HAVIEN PRESA SA DONA? ME POS SES CAMES AN ES COLL I JA SOM PARTIT A CÓRRER EL MON, CERCA QUI CERCA PER TOT SA MEUA DONA, BEN RESOLT A CERCARLA FINS QUE L'HAJA TROBADA.
TROB QUE FAS MOLT BÉ, ¡OH JOVENET! QUI ÈS CASAT, QUE ESTIGA AB SA DONA!

¡AIXÒ ÈS LO QUE JO DICH!

IDÒ BÉ, VAIG TOPAR A S'ERMITA DES VOSTRO GERMÀ, QUE ÈS EL REY DE TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA.

LI DEMÀN SI SAP A ON CAU AQUEST PENYAL DE DINS MAR QUE TÉ AN ES CAP-CURUCULL SA MEUA CASA I SA MEUA DONA, I ME DIU ELL QUE NO HU SAB; CRIDA TOTS ETS ANIMALS DE LA TERRA, ELS HO DEMANA I TAMPOCH NO HU SABEN.

LLAVÒ TOP A CA-S'ALTRE GERMÀ VOSTRO QUE ÈS EL REY DE TOTS ES PEIXOS DE LA MAR, I TAMPOCH NO HU SABEN.

LLAVÒ AQUEST GERMÀ VOSTRO M'ENCAMINA CAP A VOS, DIENTME QUE SOU EL REY DE TOTS ETS AUCELLS DEL CEL...

PER ELL ME TENCH, PERQUE DEU M'HI HA FET.

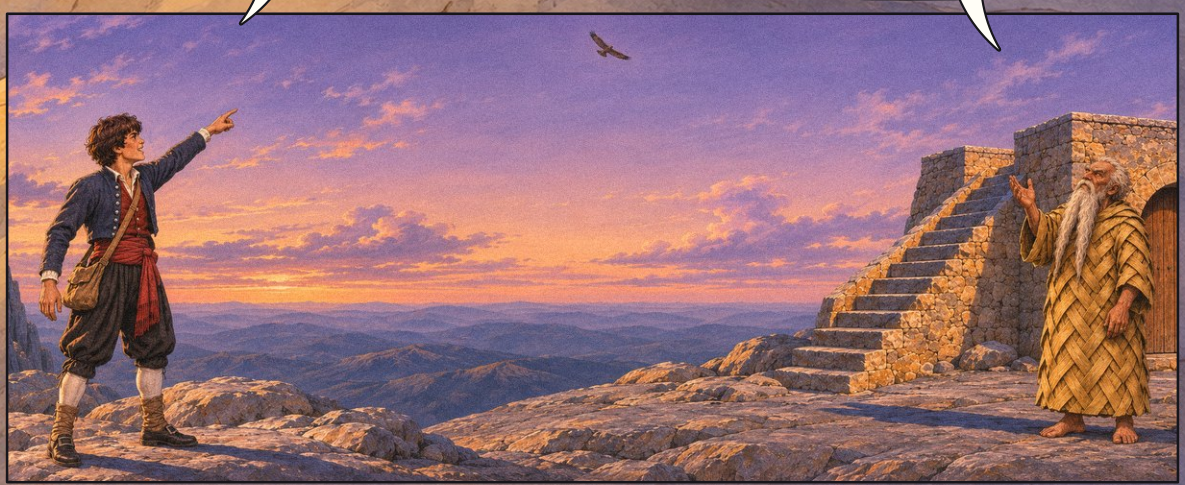
LO QUE HI HA ¡OH JOVENET! QUE NO'N SÉ RES DE TAL PENYAL NI DE TAL CASAL, NI N'HAVIA SENTIT PARLAR MAY.

BONO; I SI VOS NO'N SABEU RES, ¿QUE NO PORIA ESSER QUE ETS AUCELLS DEL CEL,

LO MANCO QUALCÚN DE TANTS I TANTS COM N'HI HA, SABESSEN COSA D'AQUEIX BO DE PENYAL?

TENS RAÓ. NO RES, IDÒ, DEMÀ DEMATÍ A PUNTA DE DIA CRIDAREM TOTS ETS AUCELLS DEL CEL, I ELZE DEMANAREM SI'N SABEN RES DE TAL CASAMENT.

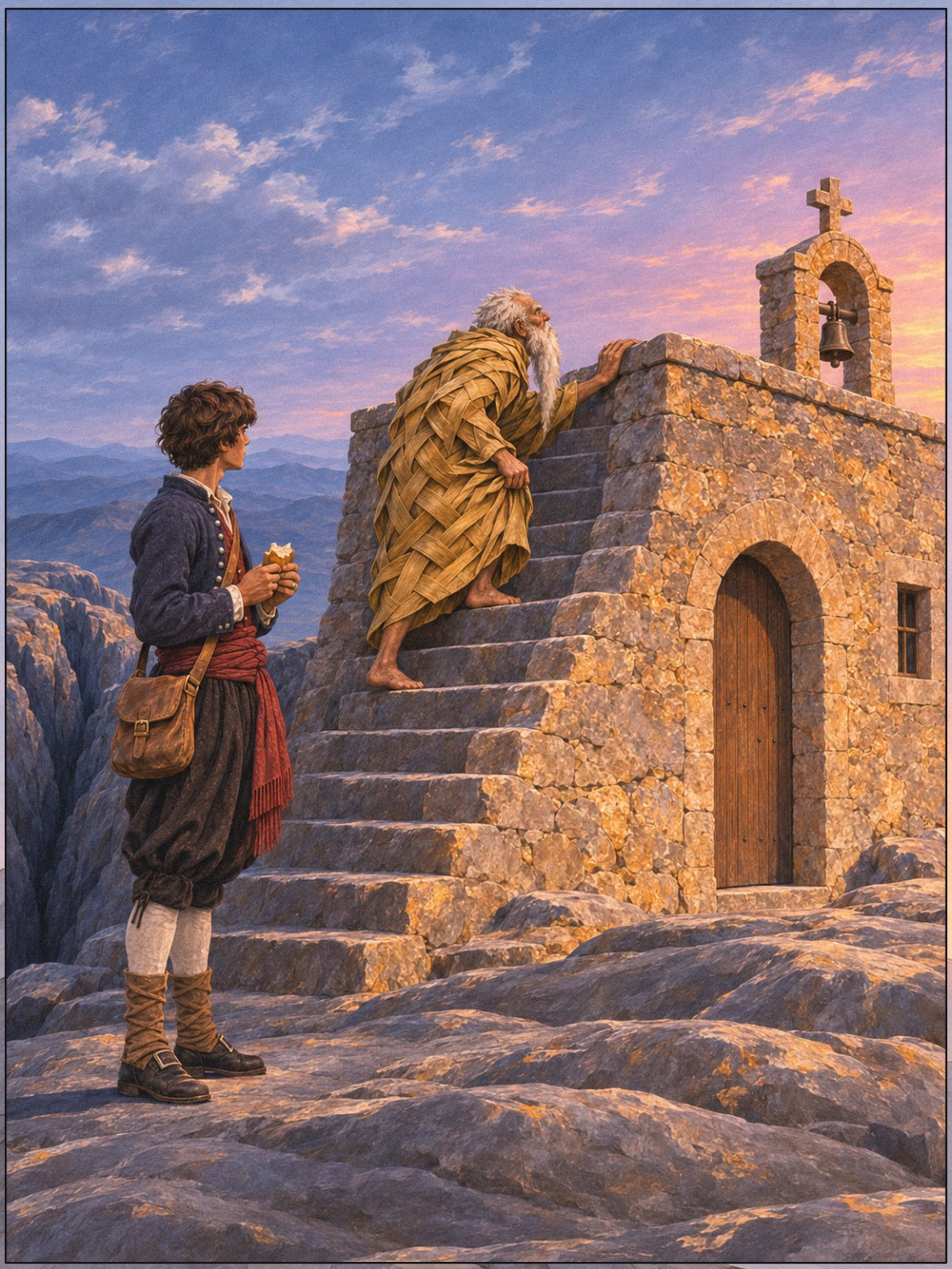

I «EN NOM DEL PARE I DEL FILL I DE L'ESPERIT-SANT» COMENSEN EL ROSARI, I DESPRÉS DIUEN UN BON ENFILAY DE «PARE-NOSTROS» A TOTS ES SANTS DE SA SEUA DEVOCIÓ,...

...SOPEN PRIMET PER NO PASSAR MALA NIT, I SE'N VAN A GEURE CADASCÚ DINS SA SEUA CEL·LETA, I AL PUNT ESTIGUEREN MES ADORMITS QUE UN SAULÓ.

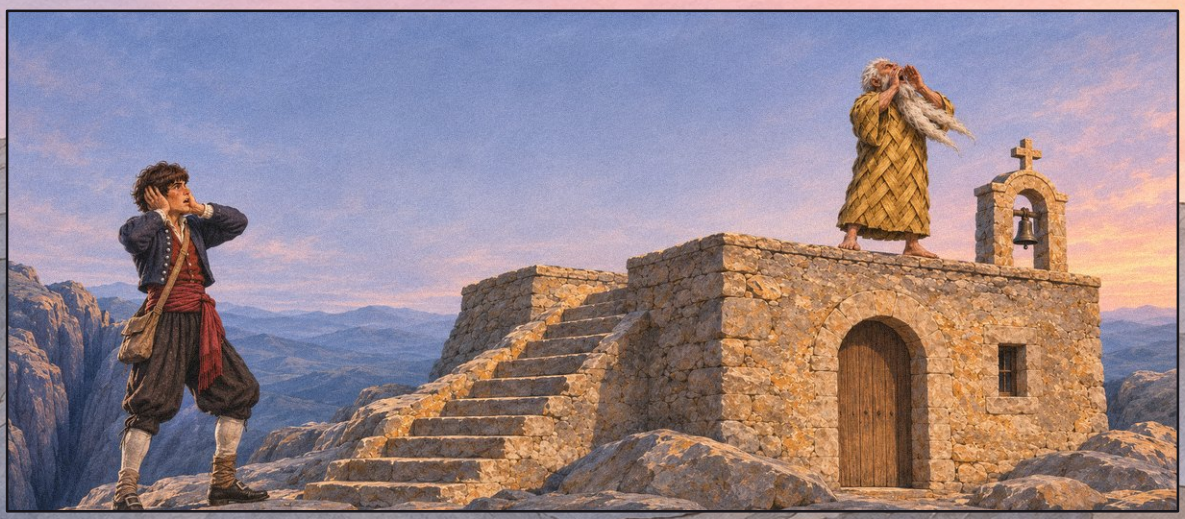
DEVERS MITJA NIT S'ERMITÀ JA SE DESXONDÍ PER FER SES DEVOCIONS, I A TRENCH D'AUBA CRIDA EN JUANET: DIUEN S'ENFILAY DE PARE-NOSTROS DE S'AIXECARSE, BERENEN AB QUATRE GRAPADES;...

...I S'ERMITÀ S'ENFILA DALT S'ERMITA, I JA ÈS PARTIT A SIULAR, SIULA QUI SIULA, PERÒ UNS SIULOS QUE AIXORDAVEN DE FORTS QUE EREN, I SEMBLAVA MENTIDA QUE UNA MICA D'HOMO COM ERA AQUELL ERMITÀ, POGUÉS SIULAR TAN GRANAT. I ENTRE SIULO I SIULO, DEYA CRIDANT AB TOTA SA FORSA:

¡OH AUCELLETS DEL CEL! ¡OH TOTS VOLTROS, ANIMALS DE PLOMA, GROSSOS I PETITS I MITJANSERS, QUE ANAU PER L'AYRE!

¡ES VOSTRO REY, EL REY QUE DEU VOS HA DAT, VOS CRIDA! ¡VENIU TOTS, PER L'AMOR DE DEU! ¡HALA, AUCELLETS DE DEU, SI VENIU DEPRESSA! ¡ESPEDIU TOTS! ¡JUST SERÀ UNA PREGUNTA PER FER UN OBRA DE CARIDAT! ¡VENIU, IDÒ, TOTS, AUCELLETS DE DEU!

I HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE, ENCARA S'ERMITÀ NO HAVIA ACABADA DE FER AQUEIXA CRIDA, COM SE COMENSÀ A SENTIR UNA REMOR SORDA, PERÒ FORTA DE TOT, COM D'UNA BARRUMBADA GROSSA D'AYGO QUE SE'N VÉ O DE MAR COM VA MOLT ALSURADA.

ERA QUE S'ENTREGAVEN MES QUE DEPRESSA TOT ETS AUCELLS DEL CEL; I N'HI HAVIA TANTS I TANTS, QUE AB SES ALES FEYEN TOTA AQUELLA REMOR ESGLAYADORA.

I ALLÀ HI HAURÍEU VIST CENT ESBARTS D'ÀLIGUES, VOLTORS, MILANS, CORPS, ARPELLOTS, ESPARVERS, FALCONS, SEGUES, TÓRTORES, COLOMS, XORICHS, ÒLIBES, PUPUTS, PERDIUS, ESTORNELLS, GAVINES, JUYES, TORTS, PASSARELLS, ORONELLES, GORRIONS, CADARNERES, REYETONS, VITRACHS, BUSCARETS, UYS DE BOU, VALZIES, TERROLES, CUCUYADES, SÓL·LERES, MÈL·LERES, GUÀL·LERES, CAPXIRIGANYS, MUSSOLS, ENGANA-PASTORS, FERRERETS, MATA-MOSQUES, SORDAYS I TOTS QUANTS D'ALTRES ANIMALS DE PLOMA VOS POGUEU IMAGINAR.

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL ES VOLTANTS D'AQUELLA ERMITA FINS ALLÀ ON ARRIBAVA SA VISTA PER AQUELLES CUCUYES, TOT ANAVA AUCELLS I NO VEYEN ALTRA COSA MES QUE AUCELLS...

...I TOTS QUE TENIEN SA VISTA DEMUNT S'ERMITÀ COME REY SEU QUE DEU LES HAVIA DONAT, I COM QUE TOTS LI DIGUESSEN AB SA VISTA MIRANTLO-SE FIT A FIT.

¡VEMOSTAQUÍ, SENYOR REY! ¡MANAU FEYNES!

¡OH AUCELLETS DE DEU!

ES MOTIU DE CRIDARVOS A TOTS, ÈS PER VEURE SI ENTRE TOTS SABREU AONT CAU UN PENYAL QUE SURT DE DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL,

DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ A ON FAN ES NIU SES SEGUES, DINS ES GRECH.

CAP D'AQUELLS AUCELLS BADÀ ES BECH, PERQUE CADASCÚ ESPERAVA QUE ETS ALTRES ROMPESSEN ES FOCH.

¡VAJA, AUCELLS DE DEU! ¿N'HI HA CAP DE VOLTROS QUE HAJA VIST MAY AQUEIX BO DE PENYAL QUE SURT DE DINS MAR AMB UN CASAL AN ES CAP-CURUCULL?

I JO NO RECORT HAVERNE VIST CAP MAY DE PENYAL AIXÍ.

¡NI JO TAMPOCH!

¡NI JO!

¡I JO MANCO!

I TOTS ETS ALTRES AUCELLS, UN DERRERA S'ALTRE, DIGUEREN LO MATEIX.

NO VOS DICH RES EN JUANET COM SE POSÀ DAVANT TAL ENDIUMENJAT; JA HU DONAVA TOT PER PERDUT...

...QUANT ASSETSUAIXÍ COMENSEN A SENTIR UNA REMOR LLUNYANA QUE S'ANÀ ACOSTANT ACOSTANT.

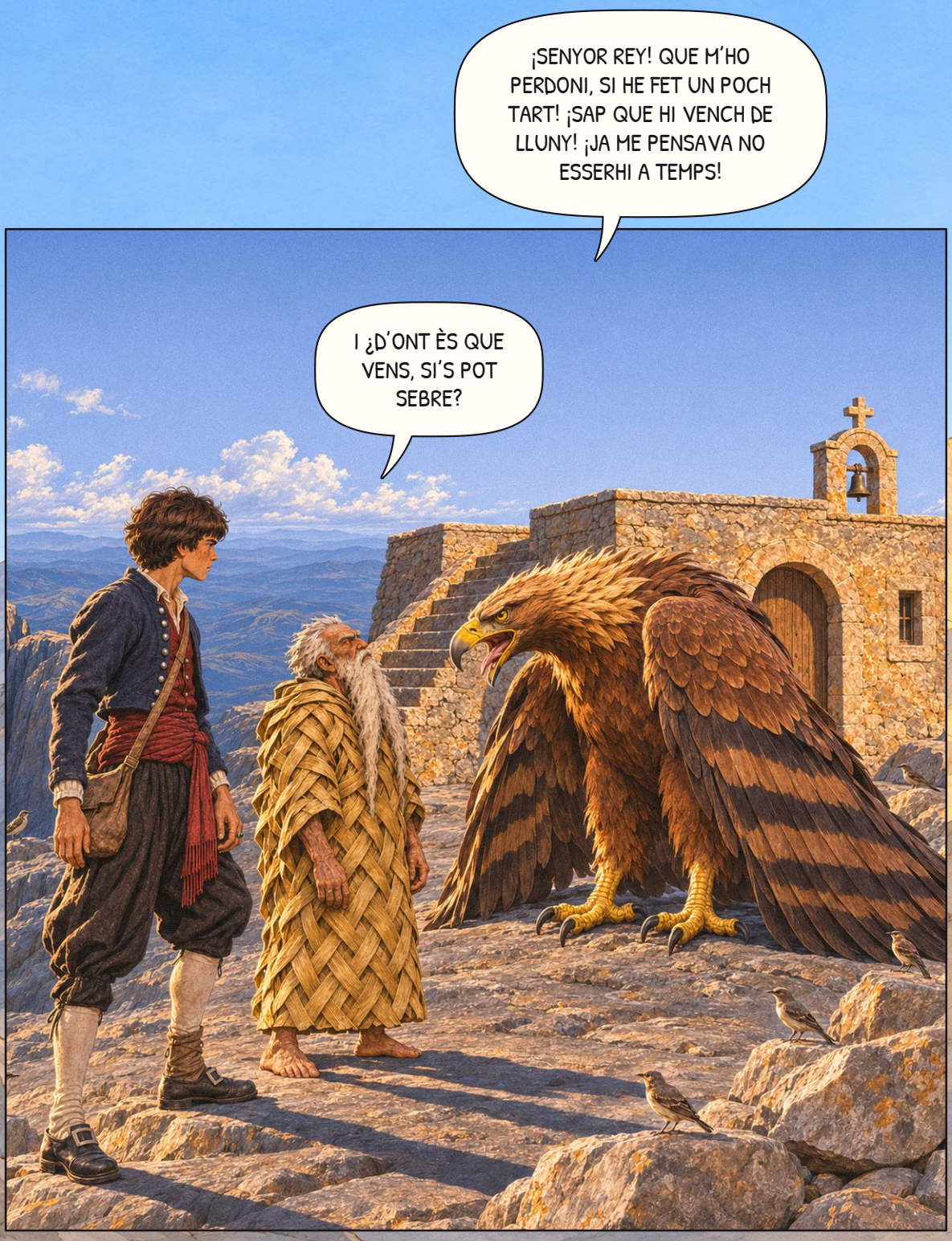

TOTHOM SE GIRA CAP ALLÀ D'ONT VENIA TAL REMOR, I VA ESSER UNA ÀGUILA DISFORJA QUE S'ENTREGAVA.

¡AH! ¡ES S'ÀLIGA DE PORTUGAL! ¡ELLA POT ESSER QUE HU SÀPIGA AN AIXÒ QUE'L SENYOR REY MOS DEMANA!

AQUELLA ÀGUILA SE CONEIXIA QUE VENIA DE MOLT LLUNY I MOLT CANSADA. SE POSA DAVANT S'ERMITÀ, I LI DIU:

¡I JO LE HI DIRÉ, SR. REY! VENCH D'UN PENYAL QUE SURT DE DINS MAR DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIU SES SEGUES DINS ES GRECH.

JO JA L'HAVIA VIST AN AQUEST PENYAL ALTRES VEGADES, PASSANT, FEYA ESTONA; PERÒ AHIR, PASSANTHI, VAIG REPARAR QUE HI HAN FET UN GRANDIÓS CASAL AN ES CAP-CURUCULL,...

...UN CASAL QUE PER MI HI HA POCHS REYS QUE'N TENGUEN CAP QUE S'HI PUGA COMPARAR. AIXÒ ME VA VENIR MOLT DENOU, I NO HEU D'ESTRANYAR SI VAIG FER UNA MICA SA TORNIOLA PER MIRARM'HO AN ALLÒ, QUE VOS ASSEGUR QUE ÈS BEN DE VEURE!

ALLÀ ERA JO COM VOSSA MAGESTAT HA COMENSAT A SIULAR; I SOM PARTIDA TOT D'UNA, FENT TOTA QUANTA DE VIA PORIA FER. EN FEYA TANTA, QUE'M PENSAVA QUE AQUEIXES ALES MEUES M'ARRIBARIEN A BOTIR.

NO HU VOLGUEU SEBRE S'ALÈ QUE VA FER EN JUANET COM SENTÍ DESCAPDELLAR S'ÀLIGA DE PORTUGAL D'AQUELLA MANERA. CUYDAVA ESBRENDIR DE GOIG I DE GAUBANSA.

A-LES-HORES S'ERMITÀ VA DIR:

NO RES, IDÒ; TU, ÀLIGA DE PORTUGAL, ESPERE'T UNA MICA; ARA TOTS ETS ALTRES SÍ QUE VOS NE POREU ANAR, CADASCÚ PER SON VENT.

MIL GRÀCIES AIXÍ MATEIX PER LO CREYENTS QUE SOU ESTATS DE COMPARÈIXER TOTS TAN LLEYALMENT A SA MEUA CRIDA. DEU VOS PACH SA LLEALTAT, I PERDONAU DE L'ENFADO.

NO HI HA ENFADO NEGÚN!

I ¿QUÈ FEREN ELLS? AIXAMPLAREN SES ALES, I DE D'ALLÀ TOTS PER AMUNT I PER AMUNT, CADASCÚ PER SON VENT.

QUANT FOREN TOT SOLS S'ERMITÀ, EN JUANET I S'ÀLIGA DE PORTUGAL, S'ERMITÀ VA DIR:

¡OH ÀLIGA DE PORTUGAL! ÈS AQUEST JOVENET QUE AFRETURA D'ANAR AN ES CASAL DES CAP-CURUCULL D'AQUELL PENYAL DE DINS MAR D'ONT TU ÉTS VENGUDA, PERQUE DIU QUE LI VAREN PENDRE SA DONA I TOT LO ALTRE QUE TENIA I SE'N HO DUGUEREN DALT TAL PENYAL I DINS AQUEIX CASAL.

¿COM EU HAURIA DE FER AQUEST JOVENET PER PORER ARRIBAR AN AQUEST CASAL? ES UN FAVOR QUE TE DEMÀN, I EL T'AGRAIRÉ COM SI EL ME FESSES A MI...

¡BONO, IDÒ! ¿QUÈ LI HE DE DIR JO, SR. REY, A VOSSA REYAL MAGESTAT?

AQUEST JOVENET PER PORER ARRIBAR AN AQUEIX PENYAL, NO TÉ ALTRE REMEY QUE AIXANCARSE DEMUNT SA MEUA ESQUENA, I JO LE HI PORÉ DUR;

...PERÒ AIXÒ HA D'ESSER QUANT JO HAJA REPOSAT, QUE SERÀ D'AQUÍ A SET DIES. TRES N'HAUREM MESTER, PERÒ BEN APROFITATS, PER ARRIBARHI.

JO NECESSIT UN CORTER DE BOU CADA DIA P'ES BECH PER PORER DUR SA SOMADA QUE AQUEIX JOVENET SUPOSA.

PER LO TANT, D'AVUY A SET DIES JO COMPAREIXERÉ AQUÍ MATEIX I D'AQUÍ PARTIREM, SI DEU HO VOL.

EN JUANET JA HU CRECH QUE VA ESTAR CONFORME AB TOTA AQUESTA COSA, S'ERMITÀ LI DIGUÉ QUE PORIA ESTAR AMB ELL AQUELLS SET DIES...

...I S'ÀLIGA DE PORTUGAL LI ENVELÀ CAP A S'ENCLETXA DE PENYES AONT TENIA ES JAS PER FERHI UNA BONA REPOSADA,...

...QUE PROU L'HAVIEN MESTER AQUELLES ALES SEUES AB SA VOLADA FERESTA QUE HAVIEN HAGUDA DE FER AQUELL DEMATÍ PER PASSAR AMB UN PAREY D'HORES ES CAMÍ DE TRES DIES, QUE HI HAVIA FINS AN AQUELL PENYAL DE DINS MAR AB SO CASAL AN ES CAP-CURUCULL, DOTZE GROSSES DE LLEGOS ALLÀ DESSÀ AONT FAN ES NIUS SES SEGUES DINS ES GRECH.

IDÒ HEU DE CREURE I PENSAR I PENSAR I CREURE QUE TOT D'UNA QUE S'ÀLIGA DE PORTUGAL VA ESSER FUYTA, EN JUANET DIU A S'ERMITÀ:

¡OH ERMITÀ DE DEU! I ¿AONT TROBARÉ JO TRES CORTERS DE BOU PER DALT AQUEIXES MUNTANYES, MES PELADES QUE'S CALL DE SA MA?

MIRA, PREN CAP A LLEVANT I NO T'ATURS FINS QUE VEURÀS UN GRANDIÓS COMELLAR;

DEVALLEHI, I HI TOPARÀS UNA GUARDA DE BOUS, I DIRÀS DE PART MEUA AN ES BOVER QUE TE'N DEIX DESXUYAR UN.

EN JUANET EU FEU AIXÍ. SE POSA SES CAMES AN ES COLL, I DE D'ALLÀ CAP A LLEVANT.

CAMINA CAMINARÀS, HORA-BAIXA DE TOT AFINA AQUELL COMELLAR, EL PREN, TOPA AVIAT SA GUARDA DE BOUS, ESCOMET ES BOVER DE PART DE S'ERMITÀ SOBRE DESXUYAR UN BOU, ES BOVER LI DIU QUE SÍ...

...I EN JUANET N'EMBARRIOLA UN AMB UNA CORDA QUE DUYA, EL FERMA A SA SOCA D'UN ABRE...

...LI AFICA UN CLAU AN ES BATCOLL, ES BOU AIXAMPLA ES POTONS, EN JUANET L'ESCORXA...

...EN FA QUATRE CORTERS, EN PREN TRES, I LO EN DEMÀ S'AIXECA BEN DEMATÍ I CAP A S'ERMITA DEL REY DE TOTS ETS AUCELLS DEL CEL!

AB S'ERMITÀ SALAREN AQUELLS CORTERS PER QUE NO TORNASSEN PUDENTS I NO CONGRIASSEN VIRONS, I LES POSAREN BEN ACONDICIONATS.

DES CAP DE SET DIES, SE PRESENTA S'ÀLIGA DE PORTUGAL BEN AIXARMADA I MES FRESCA QUE UNA CAMA-ROTJA, FA SA CORTESIA A S'ERMITÀ COME REY SEU I AN EN JUANET LI DIU:

AGAFA ES TRES CORTERS DE BOU I LOS SE FERMA BEN FERMATS, PER QUE NO LI CAIGUESSEN, DONA MILIONS DE GRÀCIES A S'ERMITÀ DES FAVOR TAN GROS QUE LI HAVIA FET DE TENIRLO AMB ELL TOTS AQUELLS DIES...

...I D'HAVERLI TROBAT QUI LI SABÉS MOSTRAR ES CAMÍ PER ARRIBAR ALLÀ ON ERA SA SEUA DONA I LO DEMÉS QUE LI HAVIEN FET SEUVATGE,...

...S'AIXANCA DEMUNT S'ÀLIGA, AQUEIXA AIXAMPLA SES ALOTES, I JA ÈS PARTIDA PER AMUNT I PER AMUNT I DE D'ALLÀ, TOT DRET TOT DRET CAP A GRECH.

DES CAP D'UN DIA ARRIBEN A LA MAR, SE POSA S'ÀLIGA A UN BECH DE PENYES, DEMANA UN CORTER DE BOU, EN JUANET LE HI DONA I ELLA ¡ZAS! ¡ZAS! AB QUATRE ESPIPELLADES EL SE CALA TOT...

...MENTRES EN JUANET SE PASSETJAVA PER DALT AQUELL PENYALAR PER ESTIRARSE SES CAMES UNA MICA.

¡HALA SI HI TORNAM!

EN JUANET S'HI TORNA AIXANCAR, S'ANIMAL AIXAMPLA SES ALES I DE D'ALLÀ BEN DEPRESSA PER DINS MAR, PERÒ BEN AMUNT BEN AMUNT, I EN JUANET QUE S'AFERRAVA TAN COM PORIA PER NO LLENEGAR I NO CAURE.

I S'ÀLIGA VOLA QUI VOLA, BEN AFUADA, COM UN ESTEL.

COM FEYA DOS DIES QUE VOLAVEN, TOPEN UN GRANDIÓS PENYAL QUE BROLLAVA DE DINS MAR.

¿ES AIXÒ ES PENYAL QUE CERCAM?

NO ENCARA. AQUÍ MOS ATURAREM UNA MICA, PERQUE AQUEIX GAVATX MEU JA TORNA ESSER BUYT I DEMANA RECAPTE.

S'ÀLIGA SE POSA DEMUNT AQUELL PENYAL, EN JUANET LI DONA ES SEGÓN CORTER DE BOU, ELLA AMB UN SANT-I-AMÈN EL S'EMPASSOLA...

...I JA TORNA ESSER PARTIDA AMB EN JUANET DEMUNT S'ESQUENA, I DE D'ALLÀ COM LA BALA, SEMPRE PER S'ENDRET DE MAR I CAP A GRECH, ¡HALA PETIT!

COM VA FER ES TRES DIES QUE VOLAVEN, HORA-BAIXA DE TOT COMENSEN A COLOMBRAR UN PENYALARRO A S'ENTRELLUU DINS ES GRECH.

POREU FER COMPTES SI HI DEGUÉ ESTAR CONTENT EN JUANET DAVANT AQUELLES COMANDACIONS.

S'ÀLIGA SE'N ANAVA COM LA BALA D'AVIAT, I AL PUNT EY VAREN ESSER. SE POSEN A PENYES, SES PRIMERES QUE VAREN ATÈNYER.

S'ÀLIGA BROLLAVA DE SUOR, JA NO PORIA PUS. SI FOS ESTAT ES PENYAL MITJA HORA MES LLUNY, JA NO HI ARRIBAVA: SERIA CAYGUDA A LA MAR ELLA I EN JUANET, I EN JUANET I ELLA.

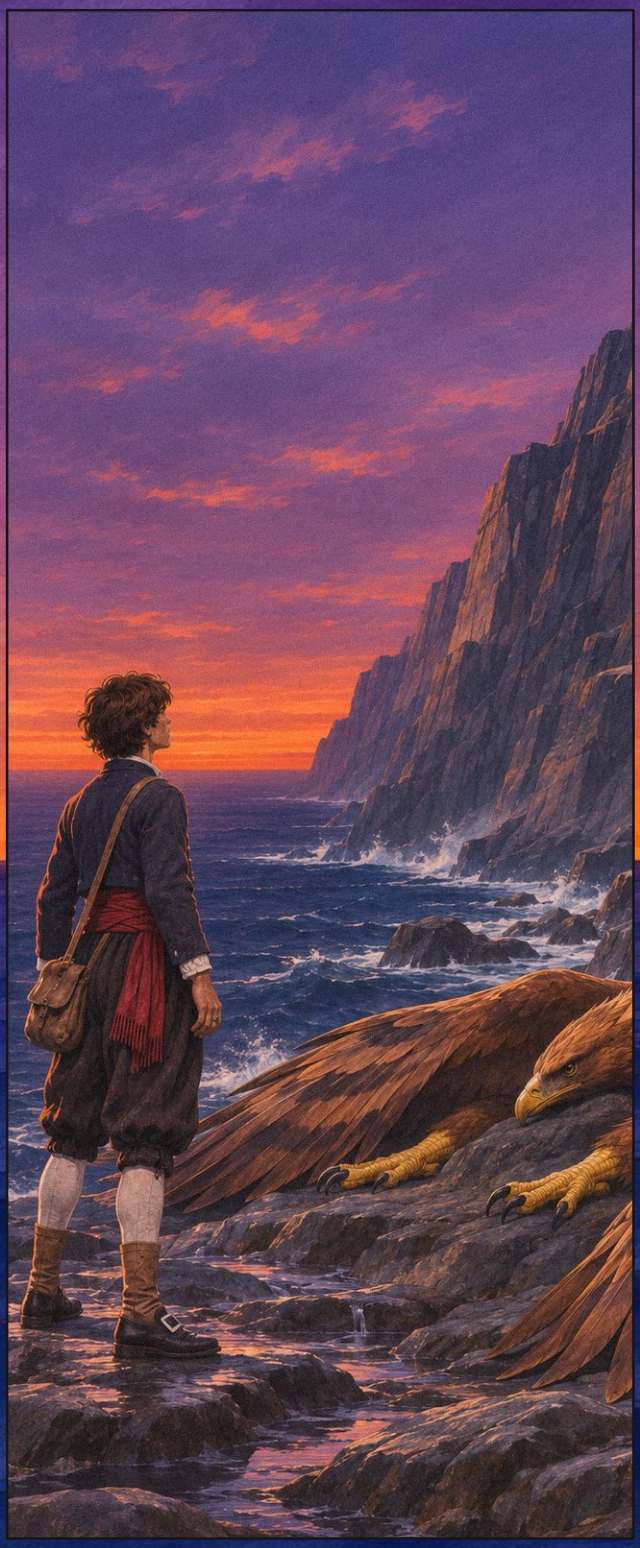
NO HU VOLGUEU SEBRE SI PANTAIXAVA ESPÈS, DEMUNT AQUELLES PENYES.

COM ALLÒ LI VA ESSER ESPASSAT UNA MICA, DEMANA ES CORTER DE BOU QUE FEYA TRES, EN JUANET LE HI DONA, I ELLA ¡ZAS! ¡ZAS! BONES ESPIPELLADES!

I ¿QUÈ FA EN JUANET A-LES-HORES?

NO CREGUEU QUE POGUÉS ESTAR DE NO ENFILARSE PER AQUELL PENYAL FINS AN ES CAP-CURUCULL PER VEURE SI HI ERA SA SEUA CASA QUE S'ONCLO MORO LI HAVIA PRESA AB SA DONA I SA LLAMPRIA MERAVELLOSA.

PER LO QUE POGUÉS ESSER, SE POSA SES UYERES D'AQUELL MORT, QUE, EN DURLES, NEGÚ EL VEYA A ELL I ELL EU VEYA TOT, SENSA QUE PARETS NI RES NAT DEL MON LI TAPÀS SA VISTA...

...I JA S'ENFILA PENYAL AMUNT.

VA HAVER DE MESTER MES D'UNA HORA PER ARRIBAR AN ES CAP-CURUCULL.

JA ERA FOSCA NEGRA, PERÒ PROU QUE SE DESTRIAVA ES GRANDIÓS CASAL QUE HI HAVIA.

EN JUANET S'HI ARRAMBA, EL SE MIRA A LES FOSQUES BEN D'APROP, L'ENREVOLTA P'ES QUATRE VENTS...

...I VA VEURE QUE ALLÒ ERA, AL MANCO DE PART-DEFORA, JUST AQUELL MATEIX CASAL QUE ELL HAVIA PLANTAT DAVANT CA'L REY, QUE LI HAVIA VALGUT ES CASARSE AB LA SENYORA PRINCESA.

¡BONO! DE PART DEFORA ÈS BEN IGUAL BEN IGUAL. ARA MOS FALTA VEUREHU DE PART DEDINS.

PER AIXÒ HAUREM D'ESPERAR DEMÀ DEMATÍ, PERQUE AQUESTES BONES D'UYERES, SI NO HI HA RES VALENT PER TAPARLOS SA VISTA,

SENSA SA CLAROR NATURAL DES DIA NO SERVEIXEN PER RES, SON TAN CURTES COM SES ALTRES.

EN JUANET, BÉ HU POREU CREURE, LA TENIA BEN AVALL A SA SÒN, I ANAVA TAN FORA CORDA, QUE NO TENIA POSA NI CONHORT EN-LLOCH.

TRESCÀ TOTS ES CONTORNS D'AQUELL CASAL, LLOSQUETJANT PER DEMUNT AQUELLES TIMBES, I HAVIA DE BADAR ETS UYS FERM, PER NO REDOLAR I ANARSE'N AN EL DIMONI.

AMB AIXÒ S'ENTREGA S'AUBA BEN XALESTA, SE FA DIA CLAR, I EN JUANET, UYERES POSADES PER QUE NEGÚ EL POGUÉS GUIPAR, SOBRE TOT S'ONCLO MORO.

¿QUÈ M'EN DIREU? ELL TOT D'UNA QUE VA ESSER BEN DE DIA, ES DIANXA D'EN JUANET AMB AQUELLES UYERES QUE DUYA, VA VEURE TOT QUANT EY HAVIA DINS AQUELL CASAL, DINS TOTES SES QUADRES, CORREDORS, CAMBRES, LLIGADORS I AUBERJONS.

VA VEURE S'ONCLO MORO QUE S'AIXECAVA DES LLIT TOT MORROTÓS I NIAL, I QUE BARRETJAVA LA GENT QUE TROBAVA, AQUELLA POBRA GENT, TOTS ES CRIATS I CRIADES QUE ANAVEN I VENIEN FENT FEYNA, PERÒ TOTS BEN MOSTIYS I ALA-BAIXA...

...I DINS UNA CAMBRA FOSCA HI AFINA LA SENYORA PRINCESA, SA SEUA DONA ESTIMADÍSSIMA, ALLÀ DINS, TOTA SOLETA, TANCADA AB PANY I CLAU, JUST AB SA PELL I ETS OSSOS, SENSA FESOMIA.

I DINS SA CAMBRA DE MES ENDINS, TANCADA AMB UNA PORTA DE FERRO AB SET FORRAYATS I SET CLAUS, M'AFINA SA «LLAMPRIA MERAVELLOSA», AQUELLA BONA DE «LLAMPRIA» QUE TANT LI HAVIA COSTAT I TANT DE MARRUELL LI HAVIA DUYT.

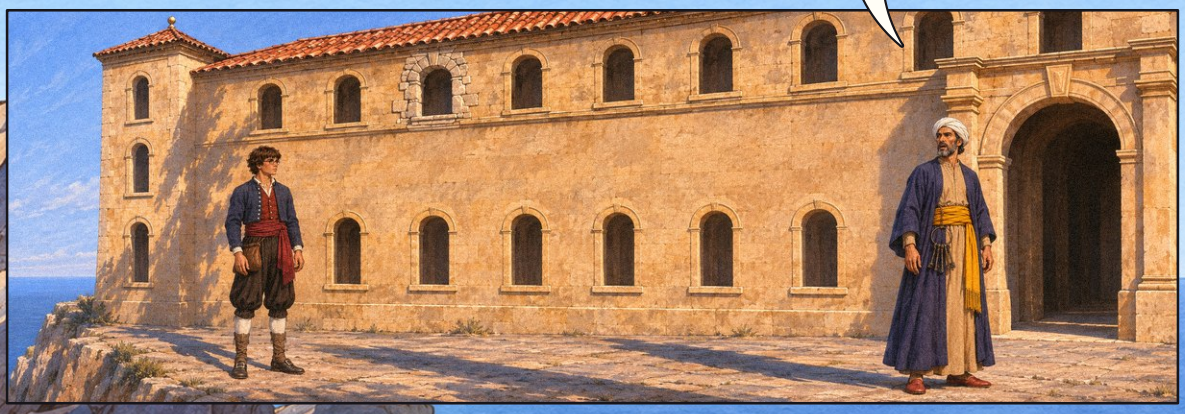
BÉ HU POREU CREURE SI VOS DICH QUE EN JUANET, COM VA VEURE SA SEUA DONA I SA «LLAMPRIA», ES COR LI DONÀ UN TOMB I VA ROMPRE EN PLORS; PERÒ VA FER UN ESFORS PERQUE QUALCÚ NO'L SENTÍS, I NO LI ESBORROSSONASSEN LA COSA.

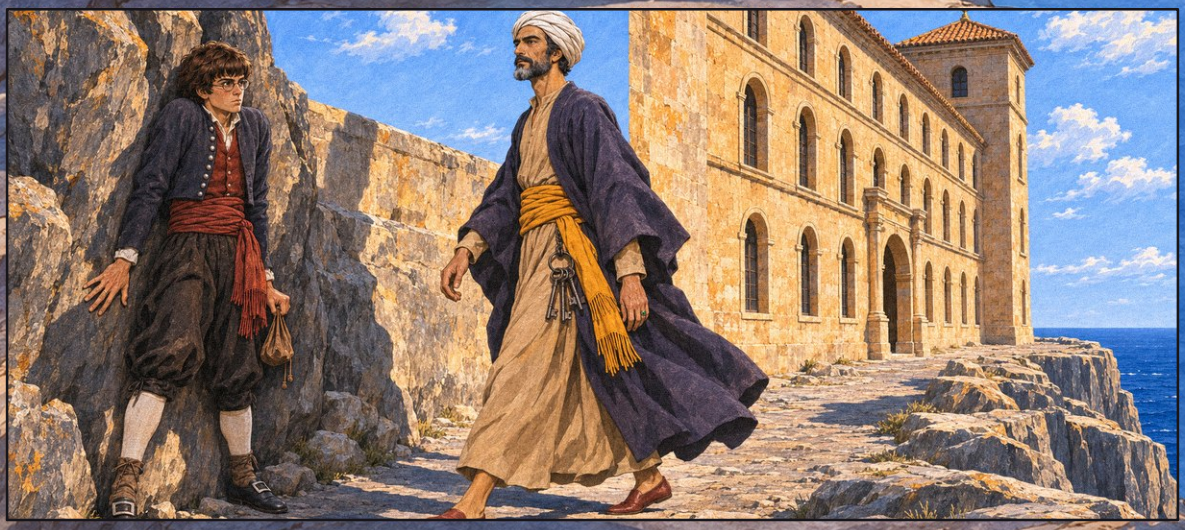

I ASSETSUAIXÍ S'ONCLO MORO SURT AN ES PORTAL DE DEFORA, I DIU AN ES DE DEDINS:

BONO ¡ME'N VAIG, I NO M'ESPEREU FINS A'S VESPRE! ¡SI TROP RES MAL ADESAT, SABREU JO QUI SOM!

DIT AIXÒ, LI ESTRENY, PASSA JUST PER DEVORA EN JUANET SENSA QUE'L GUIPÀS GENS PER AMOR DE QUE EN JUANET DUYA SES UYERES POSADES, I AL PUNT JA NO'L VEREN EN TOT ALLÒ.

¡ARA ÈS SA MEUA!

COM ES CASAL ERA UBERT, SE'N HI ENTRA, S'AFICA PER TOTS ES PORTALS QUE VEU UBERTS, TROBA CRIATS I CRIADES FEYNETJANT I TRAÜLLANT, PERÒ BEN MOSTIYS TOTS I ALA-BAIXA...

...I LLAVÒ QUE EREN JUST ES MATEIXOS QUE ELL TENIA QUANT S'ONCLO MORO LI FEU SEUVATGE AQUELL CASAL AB TOT QUANT EY HAVIA DEDINS.

MIRA PER TOT A VEURE SI HI HAURIA ALTRA GENT EN TOT ES CASAL, I NO HI AFINÀ NEGÚ ESTERN.

S'ACOSTA A SA PORTA DES SET FORRAYATS AONT ESTAVA TANCADA SA LLAMPRIA, I PROU QUE HI ESTIGUÉ BEN TANCADA. VA EMPÈNYER, PERÒ ¡QUÈ S'HAVIA D'OBRIR, ELLA!

S'EN VA A SA PORTA DE SA CAMBRA ON ERA SA SEUA DONA, I LA TROBA TANCADA TAMBÉ, PERÒ BEN TANCADA EN FORT.

ASSETSUAIXÍ VEU DOS CRIATS I UNA CRIADA QUE SE TOPEN, I ¿QUÈ FA ELL? SE LLEVA SES UYERES, I AQUELLS TRES TOT D'UNA EL SE VEUEN DAVANT.

POREU FER COMPTES SI ELZE VENGUÉ DE NOU, ALLÒ. SE POSEN A MIRARLO-SE I MIRA QUI MIRA, TOT ESGLAYATS, I COM MES ANAVA, MES.

¿ME CONEIXEU O NO ME CONEIXEU?

¡SENYOR ALTESA! PERÒ ¿I EU ÈS VOSSA ALTESA, SR. PRÍNCEP? ¿I ETS UYS NO MOS FAN DOS? ¿I NO SOMIAM, ARA?

NO, NO SOMIAU. ¡SOM JO, SOM JO!

AMB AIXÒ PASSEN ALTRES CRIATS I CRIADES, I AL PUNT EY FOREN TOTS, I ALLÀ TOTS AFERRATS PER ELL PLORANT I CRIDANT:

¡SENYOR ALTESA! ¡SENYOR ALTESA!

I EN JUANET QUE TAMBÉ PLORAVA, I NO S'ATURAVA DE DIR:

PERÒ ¿I LA SENYORA PRINCESA? ¿QUÈ ME'N DEYS D'AQUELLA ESPOSA MEUA ESTIMADÍSSIMA?

I AQUÍ TOTS AQUELLS CRIATS I CRIADES LI DIGUEREN QUE LA SENYORA PRINCESA S'ONCLO MORO LA TENIA TANCADA DINS UNA CAMBRA FOSCA, I LE HI MENAREN DAVANT AQUELLA CAMBRA...

...I LI CONTAREN QUE S'ONCLO MORO LA TENIA ALLÀ DINS PERQUE MAY HAVIA VOLGUT CASARSE AMB ELL, I QUE ELL PROU L'INSULTAVA SEMPRE QUE VOLGUÉS ESSER DONA SEUA, PERÒ ELLA MAY PER MAY EY CONSENTÍ NI LI DONÀ CAP ESPERANSA DE RES...

...I QUE PER AIXÒ LA TENIA TANCADA DINS AQUELLA CAMBRA FOSCA, I JUST LI DONAVA PA I AYGO I MOLT DE BASTÓ...

...I A ELLS, A TOTS ES CRIATS I CRIADES, PERQUE SE DEMOSTRAVEN DE SA PART DE LA SENYORA PRINCESA, TAMBÉ ELZE TRACTAVA A BARRADES, I NO FEYA MES QUE TABUIXARLOS TOT QUANT PORIA.

AMB AIXÒ LA SENYORA PRINCESA DE DINS AQUELLA CAMBRA SE'N TEM D'AQUELL TRUYER, I S'ARRAMBA A SA PORTA, I SE POSA A CRIDAR:

COM EN JUANET LA SENTÍ, CUIDÀ A PERDRE ES «KIRIE-ELEISON»; I ELLA, COM EL SENTÍ A ELL, LO MATEIX.

¿AONT SÓN SES CLAUS D'AQUEIXA CAMBRA?

¡S'ONCLO MORO LES DU SEMPRE DEMUNT!

¡IDÒ DUYSME UNA DESTRAL I UNA PICASSA!

LES HI DUEN, I A DESTRALADES ESTELLA AQUELLES PORTES...

...SE'N ENTRA ALLÀ DINS, I POREU PENSAR QUIN ABRÀS NO SE DEGUEREN DONAR AB LA SENYORA PRINCESA.

PERÒ AL PUNT ELL DIGUÉ:

¡NO ÈS HORA DE PERDRE TEMPS! ENCARA MANCA LO MILLOR.

I ¿QUÈ FA ELL? AGAFA SA DESTRAL I SA PICASSA, I ¡CAP A SA PORTA DE SA CAMBRA DE MES ENDINS AONT EY HAVIA TANCADA SA LLAMPRIA!

I DESTRALADA VÉ I DESTRALADA VA, I PICASSADA VÉ I PICASSADA VA AN AQUELLES PORTES, FINS QUE LES HAGUÉ ESTELLADES, I POGUÉ PASSARNE.

ENCARA NO HI VA ESSER DEDINS, PEGA GRAPADA A SA LLAMPRIA I HI FREGA S'ANELL SEU BEN FORT.

¿QUÈ ME'N DIREU? ELL A L'ACTE COMPAREIX ES NEGRET TOT AFUAT I DIENT:

I SURT D'AQUELLA CAMBRA SENSA AMOLLAR DE SES MANS SA LLAMPRIA, I CRIDA LA SENYORA PRINCESA I TOTS ES CRIATS I CRIADES, QUE COMPAREGUEREN MES QUE DEPRESSA, I ELL LOS DIU:

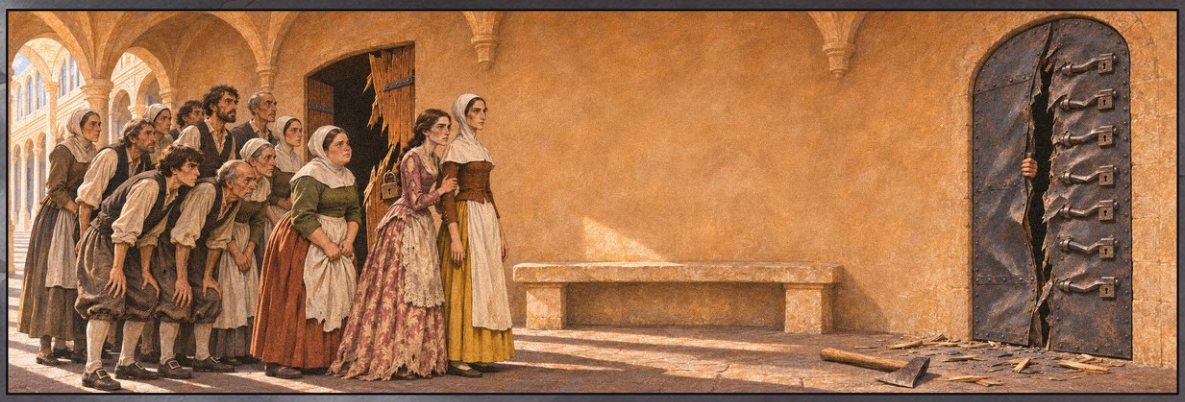
¿EY SOU TOTS? ¿N'HI FALTA CAP?

¡TOTS EY SOM! ¡NO N'HI FALTA CAP!

IDÒ BÉ. ¡FORA MOUREVOS NI BATERGARVOS GENS FINS QUE JO VOS HO DIGA!

LA SENYORA PRINCESA AB TOTS ES CRIATS I CRIADES EU FEREN AIXÍ...

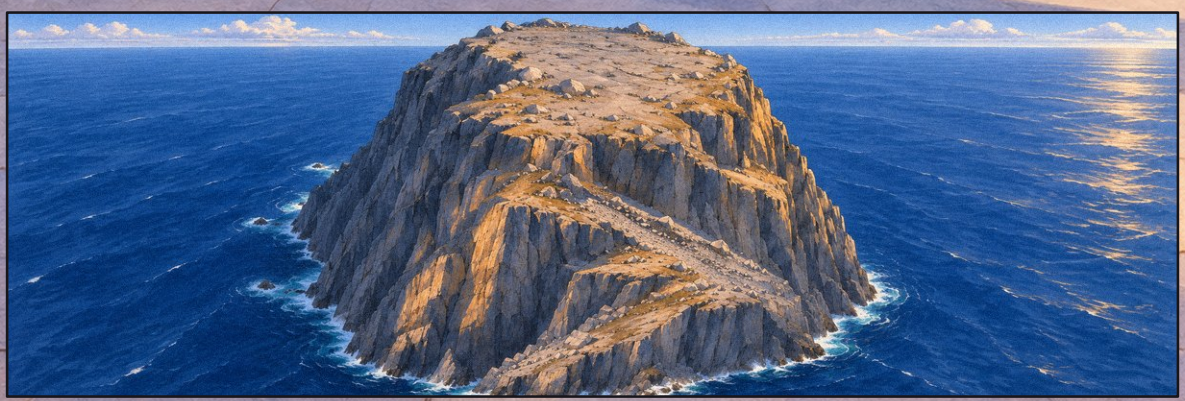
...I EN JUANET SE'N ENTRA AB SA «LLAMPRIA» DINS AQUELLA CAMBRA DE MES ENDINS, S'HI TANCA, I DIU AN ES NEGRET:

¡HALA, NEGRET! ¡DUMOS-NE TOTS AMB AQUESTA CASA I TOT QUANT EY HA DEDINS! ¡DUMOS DAVANT CA'L REY, PARE DE LA SENYORA PRINCESA I SOGRE MEU!

I ENCARA EN JUANET NO HU HAGUÉ DIT, COM ¡ZAS! ES NEGRET TORNÀ DAVANT CA'L REY AQUELLA GRANDIOSA CASA AMB EN JUANET, LA SENYORA PRINCESA, CRIATS I CRIADES I TOTA QUANTA COSA HI HAVIA ALLÀ DINS.

EN JUANET I LA SENYORA PRINCESA A L'ACTE S'ENTREGUEN A CA'L REY...

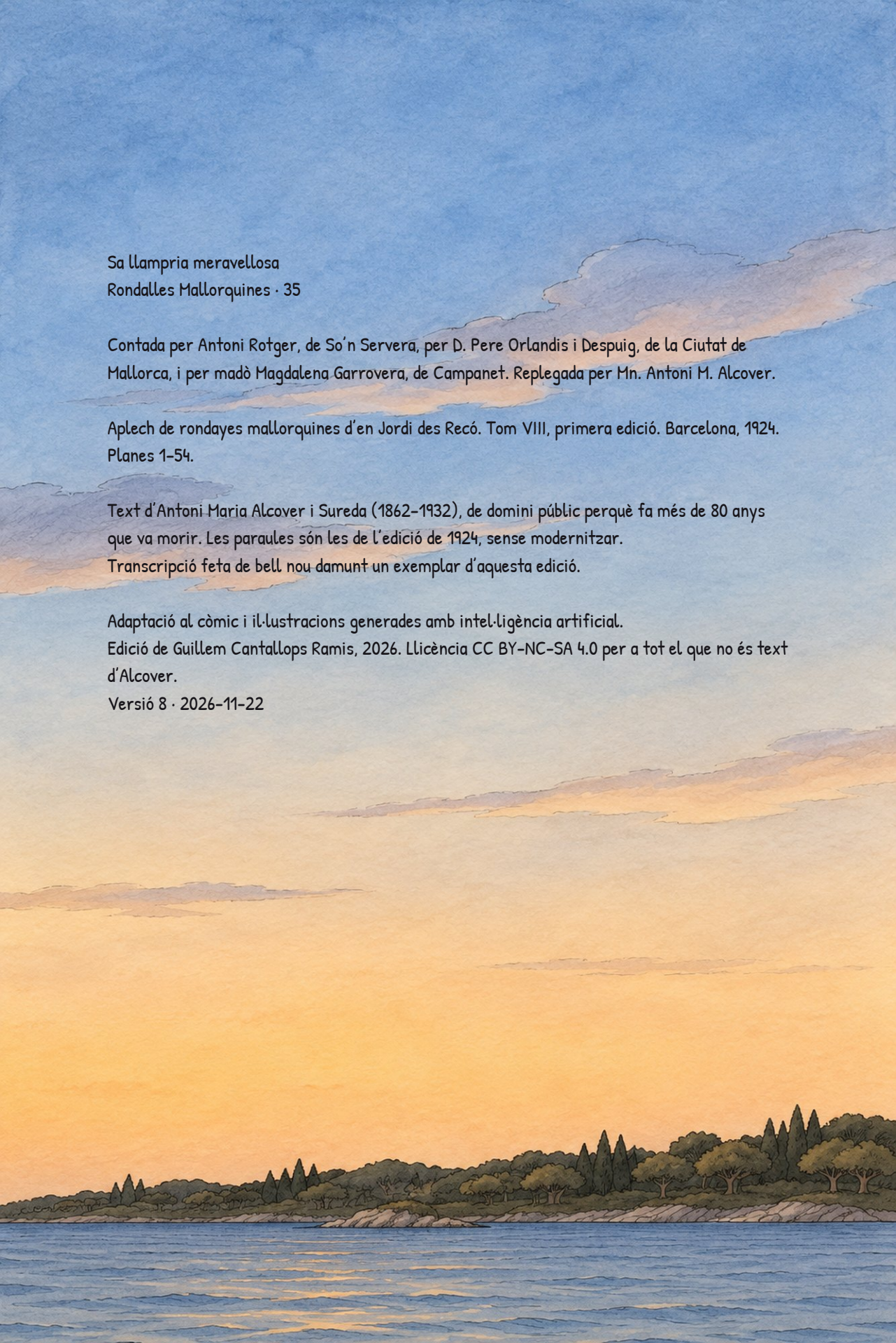
...I POREU FER COMPTES, COM EL REY I LA REYNA ELZE VEREN, SI SE DEGUEREN AFERRAR PER ELLS I SI LES NE DEGUEREN DONAR D'AFERRADES P'ES COLL I DE BESADES; I TOTS PLORAVEN D'ALEGRIA.

DINS TOTA LA CIUTAT I EN TOT ES REYNAT SE FEREN TRES DIES DE FESTA DE S'ALEGRIA QUE ENTRÀ A TOTHOM, COM SE VA SEBRE TOTA AQUELLA COSA.

I EN JUANET AB LA SENYORA PRINCESA I EL REY I LA REYNA VISQUEREN ANYS I MES ANYS; I ENCARA SON VIUS SI NO SON MORTS; I AL CEL MOS VEGEM TOTS PLEGATS. AMÈN.

Sa llampria meravellosa
Rondalles Mallorquines · 35

Contada per Antoni Rotger, de So'n Servera, per D. Pere Orlandis i Despuig, de la Ciutat de Mallorca, i per madò Magdalena Garrovera, de Campanet. Replegada per Mn. Antoni M. Alcover.

Aplech de rondayes mallorquines d'en Jordi des Recó. Tom VIII, primera edició. Barcelona, 1924. Planes 1–54.

Text d'Antoni Maria Alcover i Sureda (1862–1932), de domini públic perquè fa més de 80 anys que va morir. Les paraules són les de l'edició de 1924, sense modernitzar.
Transcripció feta de bell nou damunt un exemplar d'aquesta edició.

Adaptació al còmic i il·lustracions generades amb intel·ligència artificial.
Edició de Guillem Cantallops Ramis, 2026. Llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a tot el que no és text d'Alcover.
Versió 8 · 2026-11-22